

**SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA
V NITRE**

FAKULTA EKONOMIKY A MANAŽMENTU

2118415

DIPLOMOVÁ PRÁCA

2010

Bc. Kristína Herková

**SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA V
NITRE
FAKULTA EKONOMIKY A MANAŽMENTU**

**ANALÝZA ŠTRUKTÚRY MAJETKU A ZDROJOV KRYTIA
MAJETKU VYBRANÉHO PODNIKATEĽSKÉHO
SUBJEKTU**

Diplomová práca

Študijný program:	Ekonomika podniku
Študijný odbor:	3.3.16 Ekonomika a manažment podniku
Školiace pracovisko:	Katedra informačných systémov
Školiteľ:	Doc. Ing. Jozef Bojňanský, PhD.

Nitra 2010

Bc. Kristína Herková

Čestné vyhlásenie

Podpísaná Kristína Herková vyhlasujem, že som záverečnú prácu na tému „Analýza štruktúry majetku a zdrojov majetku vybraného podnikateľského subjektu“ vypracovala samostatne s použitím uvedenej literatúry.

Som si vedomá zákonných dôsledkov, v prípade ak uvedené údaje nie sú pravdivé.

V Nitre, 15. apríla 2010

Kristína Herková

Pod'akovanie

Touto cestou vyslovujem pod'akovanie doc. Ing. Jozefovi Bojňanskému, PhD. Za pomoc, odborné vedenie, cenné rady a pripomienky pri vypracovaní mojej diplomovej práce.

Abstrakt

Práca je zameraná na analýzu majetkovej a kapitálovej štruktúry COOP Jednota Krupina v rokoch 2007 – 2009, ktorá slúži na hodnotenie postavenia podniku na trhu. Prostredníctvom finančnej analýzy podnikateľský subjekt získava informácie, či štruktúra aktív a pasív prislúcha charakteru činnosti podniku a slúži na efektívne hospodárenie s podnikovým majetkom a jeho rozvojom. V práci je sústredená pozornosť na výkazy účtovnej závierky a výpočet vybraných ukazovateľov finančnej analýzy ex – post. V úvode práce je hlavná pozornosť venovaná definíciám majetku a zdrojov krytia, účtovným výkazom, finančnej analýze a vybraným ukazovateľom finančnej analýzy ex - post. Časť práce je venovaná analýze skúmaného podnikateľského subjektu. Na zhodnotenie majetkovej a kapitálovej štruktúry boli použité účtovné výkazy súvaha a výkaz ziskov a strát. V práci boli použité vybrané finančné ukazovatele likvidity, aktivity, zadlženosti a rentability.

Kľúčové slová: finančná analýza, majetok, zdroje krytia, súvaha, výkaz ziskov a strát, likvidita, aktivita, zadlženosť, rentabilita

Abstract

The Diploma Thesis is focused on property and capital structure in chosen subject and financial analysis. The object of our research is COOP Jednota Krupina. Property and capital we evaluate for the period of years 2007, 2008, 2009. Financial analysis is a part of complete analysis in business companies. The basic source of information is the financial statement of the monitored period. Financial statements consist of the balance sheet, profit and lost statement and notes. A balance sheet is a snapshot of business financial condition at a specific moment in time. It comprises assets, liabilities, and owners or stockholders equity. An income statement, or profit and loss statement (P&L), indicates how revenue is transformed into net income. At the end of the thesis we present some solutions and advise how to improve property and capital structure and economic situation of COOP Jednota Krupina.

Key words: property – majetok, financial analysis – finančná analýza, balance sheet – súvaha, income statement – výkaz ziskov a strát, resources - zdroje

Obsah

Úvod	7
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma i v zahraničí	8
2 Cieľ práce	23
3 Metodika práce	24
3.1 Vznik, vývoj, poslanie a ciele podniku	24
3.2 Metódy	26
3.2.1 Zlaté bilančné pravidlo	27
3.2.2 Pomerové ukazovatele	28
4 Výsledky práce	33
4.1 Analýza majetkovej štruktúry vo vybranom podniku	33
4.1.1 Neobežný majetok	35
4.1.2 Obežný majetok	37
4.2 Analýza kapitálovej štruktúry vo vybranom podniku	39
4.2.1 Vlastné imanie	41
4.2.2 Závázky	43
4.3 Analýza výkazu ziskov a strát	45
4.4 Posúdenie financovania neobežného a obežného majetku	47
4.5 Analýza vybraných finančných ukazovateľov	50
4.5.1 Ukazovatele likvidity	50
4.5.2 Ukazovatele aktivity	51
4.5.3 Ukazovatele zadlženosti	53
4.5.4 Ukazovatele rentability	56
5 Záver	58
6 Zoznam použitej literatúry	63
7 Prílohy	66

Zoznam skratiek a značiek

- a pod. – a podobne
a.s. – akciová spoločnosť
BČ – bežná činnosť
CP – cenné papiere
DCK – dlhodobý cudzí kapitál
DFM – dlhodobý finančný majetok
DHM – dlhodobý hmotný majetok
DM – dlhodobý majetok
DNM – dlhodobý nehmotný majetok
FČ – finančná činnosť
HČ – hospodárska činnosť
Koef. – koeficient
LCS – Logistické centrum Stred
MČ – mimoriadna činnosť
N – náklady
Např. - napríklad
NM – neobežný majetok
OM – obežný majetok
Resp. – respektíve
ROE – rentabilita vlastného kapitálu
ROI – rentabilita investovaného kapitálu
ROS – rentabilita tržieb
s.r.o. – spoločnosť s ručením obmedzeným
tis. – tisíc
tzv. - takzvané
ÚO – účtovné obdobie
V - výnosy
VH – výsledok hospodárenia
VI – vlastné imanie

Úvod

Prvoradým záujmom každého podniku je zabezpečenie trvalej prosperity, rozvoja a úspechu na trhu. V každom podniku musí byť z tohto dôvodu vytvorený dobre fungujúci riadiaci systém. Finančné riadenie a rozhodovanie podniku predstavuje neoddeliteľnú, dominantnú stránku jeho ekonomickej činnosti.

Úspech na trhu je v prevažnej miere určený výškou dosiahnutého zisku, v ktorom sa odráža aj príťažlivosť podniku pre zákazníkov a obchodných partnerov. Z tohto dôvodu sa podniky snažia, aby dynamika zisku mala rastúcu tendenciu, pretože zisk umožňuje ich ďalšiu existenciu a rozvoj. Preto mnohé podniky investujú do strojov a technológií v snahe čo najviac ich zhodnotiť. Podnik však môže uspieť v konkurenčnom prostredí len ak dokáže objektívne a odborne zhodnotiť a zanalyzovať svoje silné a slabé stránky.

Každá firma je ovplyvňovaná celým radom udalostí, ktoré formujú finančnú štruktúru podniku a určujú jeho finančnú situáciu. Tieto informácie sa týkajú ďalšieho vývoja podniku a zároveň znamenajú pohľad späť. Podnik sa nachádza v určitom ekonomickom, právnom, finančnom a daňovom prostredí. Podnik musí pri rozhodovaní zvažovať veľa vplyvov, ktoré pôsobia na finančné hospodárenie podniku.

Najrýchlejšou a najúčinnějšíou metódou zhodnotenia finančnej situácie je finančná analýza. Finančná analýza predstavuje ohodnotenie minulosti, súčasnosti a predpokladanej budúcnosti finančného hospodárenia firmy. Jej cieľom je spoznať finančné zdravie firmy, identifikovať slabiny, ktoré by v budúcnosti mohli viesť k problémom a determinovať silné stránky, na ktorých by firma mohla stavať. Finančná analýza odhaľuje skryté rezervy a podnecuje k hľadaniu nových možností pre zvyšovanie podnikovej výkonnosti. Napomáha ku kontinuálnemu zlepšovaniu a zefektívňovaniu činností, ktoré vyúsťuje do rastu hodnoty podniku. Prostredníctvom návrhu opatrení pomáha k dosiahnutiu podnikových cieľov. Finančná analýza rovnako dobre poslúži ako podklad pre strategické plánovanie rozvoja podniku. Je to súbor metód, ktoré umožňujú určovať relatívne postavenie podniku v spoločnosti. Hlavným nástrojom finančnej analýzy je konštrukcia a následná interpretácia pomerových ukazovateľov.

Vhodným východiskom finančnej analýzy podniku je rozbor podnikových výsledkov prostredníctvom analýzy účtovných výkazov. Bez správnej interpretácie hodnôt jednotlivých položiek účtovných výkazov by sme nevedeli zhodnotiť finančné zdravie podniku, predstaviť si jeho vývoj, ani prognózovať jeho budúcnosť. Tak isto nám dáva obraz o jeho postavení na trhu s porovnateľnými podnikateľskými subjektmi.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma i v zahraničí

Podľa **OBCHODNÉHO ZÁKONNÍKA 513/1991 Z. Z.** sa podnikom rozumie súbor hmotných, ako aj osobných a nehmotných zložiek podnikania. K podniku patria veci, práva a iné majetkové hodnoty, ktoré patria podnikateľovi a slúžia na prevádzkovanie podniku alebo vzhľadom na svoju povahu majú tomuto účelu slúžiť. Obchodným majetkom sa rozumie súhrn majetkových hodnôt (vecí, pohľadávok a iných práv a peniazmi ocenených hodnôt), ktoré patria podnikateľovi a slúžia alebo sú určené na jeho podnikanie. Súbor obchodného majetku a záväzkov vzniknutých podnikateľovi v súvislosti s podnikaním sa označuje ako obchodné imanie. Čistým obchodným imaním je obchodný majetok po odpočítaní záväzkov vzniknutých podnikateľovi v súvislosti s podnikaním. Vlastné imanie tvoria vlastné zdroje financovania obchodného majetku podnikateľa podľa osobitného predpisu.

LANG, H. (2005) definuje podnik, ako technicko-organizačnú jednotku a miesto výroby konkurencieschopných výkonov. Podnik je miestom plánovanej kombinácie výrobných činiteľov, ľudskej práce, pracovných podmienok a materiálu.

Podľa princípu členenia výroby je so vstupom použitého množstva ovplyvnená výkonnostný proces, ktorý môže na trhu zhodnotený ako výstup vo forme zhotovených tovarov alebo poskytovaných služieb.

Formálnym cieľom podnikania v trhovom hospodárskom systéme je spravidla maximalizácia zisku spoločne so zaistením a rozšírením majetku podniku. K dosiahnutiu formálnych cieľov podnikania slúži vecný cieľ podnikania, ktorý je realizovaný v podnikovej tvorbe výkonu ako podnik výrobný, obchodný alebo podnik služieb.

KOŠČO, T. (2006) definuje podnik ako právne a ekonomicky samostatnú plánovite organizovanú hospodársku jednotku produkujúcu výrobky a služby pre trh.

GOZORA, V. (2005) definuje podnik ako formu podnikateľskej činnosti, v rámci ktorej dochádza k cieľavedomému spájaniu hmotných, finančných a ľudských zdrojov v jednej výrobnno-organizačnej jednotke s uzatvoreným obratom hodnoty a s cieľom produkovať úžitkové hodnoty pre potreby trhu a pre vlastné uspokojenie potrieb.

Podľa **BIELIKA, P. (2006)** podnik vo všeobecnosti vystupuje ako ekonomicky a právne samostatná podnikateľská jednotka, existujúca so zámerom podnikať a ekonomicky sa realizovať. Tvoria ju veci, majetkové práva, nehmotné práva a osobné zložky. Samostatné rozhodovanie podniku o predmete jeho podnikaní a právnej forme podnikania umožňuje

podniku prijímať racionálne opatrenia v oblasti alokácie výrobných faktorov, o miere použitia cudzieho a vlastného kapitálu, o rozdelení a použití výsledku hospodárenia a ďalších otázkach rozhodujúcich o prosperite a efektívnosti podniku.

MIŽIČKOVÁ, E. (2005) Subjekt, či subjekty podnikania možno chápať ako jednotlivca – fyzickú osobu, alebo ako skupinu osôb, či podnikateľov. Subjektom podnikania môže byť aj inštitúcia, ktorá zastupuje istá skupina osôb. Podľa Obchodného zákonníka sa za podnikateľa pokladá fyzická, alebo právnická osoba, ktorá spĺňa nasledovné požiadavky:

- Je zapísaná v obchodnom registri
- Podniká na základe živnostenského oprávnenia
- Podniká na základe iného ako živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov
- Je fyzická osoba, ktorá podniká v poľnohospodárstve a pre tento výkon je evidovaná.

Podnikateľské jednotky môžu byť právne samostatné a vlastnícky oddelené subjekty podnikania, v ktorých rozvíja podnikateľské aktivity kolektív podnikateľov. Môžu to byť obchodné spoločnosti, družstvá, banky, združenia podnikov a iné.

Pod majetkovou štruktúrou rozumie **BIELIK, P. (2008)** podiel jednotlivých položiek majetku na celkovom majetku. Majetková štruktúra ovplyvňuje likviditu podniku, t. j. jeho schopnosť premeniť majetok na peniaze potrebné k úhrade krátkodobých dlhov. Vyšší stupeň likvidity podniku zvyšuje na jednej strane jeho finančnú stabilitu, na druhej strane však znižuje jeho výnosnosť. Majetková vybavenosť podniku značne závisí od odvetvia a typu podniku. Ak v podniku prevažuje dlhodobý majetok, hovoríme o podniku investične intenzívnom, v opačnom prípade hovoríme o prevádzkovo intenzívnom podniku.

Podľa **ZÁKONA O ÚČTOVNÍCTVE** sú majetkom tie aktíva účtovnej jednotky, ktoré sú výsledkom minulých udalostí, je pravdepodobné, že v budúcnosti zvýšia ekonomické úžitky účtovnej jednotky a dajú sa spoľahlivo oceniť podľa § 24 – 28, vykazujú sa v účtovnej závierke v súvahe alebo vo výkaze o majetku a záväzkoch.

OBERHAUSER, J. (2006) majetok sú tie aktíva účtovnej jednotky, ktoré sú výsledkom minulých udalostí, je pravdepodobné, že v budúcnosti zvýšia ekonomické úžitky účtovnej jednotky a dajú sa spoľahlivo oceniť podľa § 24 až 28 zákona, vykazujú sa v účtovnej závierke v súvahe alebo vo výkaze o majetku a záväzkoch.

PATAKY, J. – HACHEROVÁ, Ž. – KOČNER, M. (2008) popisujú, že majetok je:

- Výsledkom minulých udalostí,

-
- Je pravdepodobné, že v budúcnosti zvýši ekonomické úžitky účtovnej jednotky (priamo alebo nepriamo prispeje k toku peňažných prostriedkov a ekvivalentov peňažných prostriedkov)
 - Dá sa spoľahlivo oceniť,
 - Vykazuje sa v účtovnej závierke v súvahe.

Zabezpečovanie podnikateľskej činnosti vyžaduje, aby podnik vlastnil a disponoval požadovaným objemom a štruktúrou hmotných prostriedkov (stavby, budovy, stroje, zásoby, inventár) a nehmotných vecí (softvér, licencie, autorské práva, ochranné práva), ktoré tvoria majetok podnikateľa. Stav a pohyb majetku tvorí významnú súčasť predmetu účtovníctva. Informácie o hospodárskych javoch zaznamenané v účtovníctve sú syntetickým spôsobom vyjadrené v účtovnej závierke.

MÜLLEROVÁ, L. (2006) definuje majetok podniku ako súhrn prostriedkov, ktoré podnik používa pri svojej hospodárskej činnosti. Zahŕňa nielen veci hmotnej povahy, ale aj nehmotné majetkové hodnoty. Pre účtovníctvo je charakteristické, že majetok možno členiť z dvoch hľadísk – z hľadiska konkrétnej formy, v ktorej je viazaný (aktíva) a z hľadiska zdrojov, ktorými je financovaný (pasíva). Chápanie majetku z týchto dvoch hľadísk vyjadruje skutočnosť, že každý druh majetku, s ktorým podnik hospodári, musel byť financovaný z určitého finančného zdroja. Práve táto súbežná klasifikácia majetku predstavuje uholný kameň, na ktorom je založená podvojný účtovníctvo ako systém. Jeho hlavnou charakteristikou a najdôležitejším metodickým prvkom je bilančný princíp. Z hľadiska vykazovania majetku v súvahe sa majetok účtovnej jednotky člení na krátkodobý a dlhodobý. Dlhodobý majetok slúži na zabezpečenie činnosti účtovnej jednotky po dobu dlhšiu ako 1 rok. Zahŕňa nehmotný, hmotný a finančný majetok, prípadne aj dlhodobé pohľadávky. Nehmotný a hmotný dlhodobý majetok sa odpisuje do nákladov po celú dobu predpokladanej životnosti. Krátkodobý majetok slúži k činnosti účtovnej jednotky po dobu kratšiu ako 1 rok a do nákladov sa dostáva jednorazovo pri spotrebe alebo použití. Patria sem zásoby (materiál, nedokončená výroba, polotovary, výrobky a tovar), finančný majetok a krátkodobé pohľadávky.

BIELIK, P. (2008) uvádza, že na výšku majetku má vplyv:

- Odvetvie, ktoré môže byť viac či menej investične náročné,
- Rozsah podnikových výkonov, keď rast zvyšuje požiadavky na stav majetku,

-
- Stupeň využitia neobežného majetku, keď lepšie využitie znižuje jeho potrebu. Z toho dôvodu nie každý rast výkonov musí nevyhnutne znamenať zvýšené požiadavky na majetok.
 - Cena majetku, vyjadrujúca hodnotu majetku v peniazoch. Jej správna identifikácia je rozhodujúcou podmienkou objektívneho zobrazenia výšky jednotlivých položiek, súčasne určuje výšku finančných prostriedkov, ktoré budú podniku k dispozícii na obnovu a rast dlhodobého majetku.

MÁZIKOVÁ, K. (2006) člení majetok z viacerých hľadísk:

1. Z časového hľadiska

- Dlhodobý majetok (majetok, ktorého doba použiteľnosti, dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je dlhšia ako jeden rok),
- Krátkodobý majetok (majetok, ktorého doba použiteľnosti, dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je najviac jeden rok),

2. Z hľadiska prevádzkového cyklu

- Neobežný majetok
 - Dlhodobý nehmotný majetok (zriaďovacie náklady, softvér, oceniteľné práva a podobne)
 - Dlhodobý hmotný majetok (stavby, samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí, základné stádo, ťažné zvieratá, pestovateľské celky trvalých trávnatých porastov a podobne),
- Obežný majetok
 - Zásoby (materiál, zásoby vlastnej výroby, tovar, zvieratá),
 - Pohľadávky (dlhodobé, krátkodobé),
 - Finančné účty (pokladnica, ceniny, bankové účty a podobne).

Podľa **EPSTEINA, B. J. – MIRZU, A. A. (2005)** musia byť splnené tri charakteristiky, aby položka spĺňala definíciu majetku. A to:

-
1. Majetok musí prinášať budúci ekonomická úžitok, ktorý predstavuje budúci čistý peňažný tok,
 2. Účtovná jednotka je schopná tento úžitok prijať a zabrániť ďalším účtovným jednotkám získať tento úžitok,
 3. Udalosť, ktorá poskytuje účtovnej jednotke právo získať úžitok, sa stala.

Ďalšie požiadavky na uznanie majetku sú dostatočná istota budúceho ekonomického prospechu a spoľahlivá ocenenosť daného druhu majetku.

Dlhodobý hmotný majetok člení na hmotný majetok odpisovaný a hmotný majetok neodpisovaný vo svojej práci **CENIGOVÁ, A. (2004)**.

Hmotným majetkom neodpisovaným sa rozumejú:

- a) Pozemky,
- b) Umelecké diela, zbierky a predmety z drahých kovov.

Hmotným majetkom odpisovaným sa podľa § 22 ods. 2 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov rozumejú:

- a) Samostatné hnutelné veci, prípadne súbory hnutelných vecí, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie, ktorých vstupná cena je vyššia ako 996 eur a prevádzkovo-technické funkcie dlhšie ako jeden rok.,
- b) Budovy a iné stavby okrem
 1. Prevádzkových banských diel,
 2. Drobných stavieb na lesnej pôde slúžiacich na zabezpečovanie lesnej výroby a poľovníctva a oplotení slúžiacich na zabezpečovanie lesnej výroby a poľovníctva,
- c) Pestovateľské celky trvalých porastov podľa odseku 5 s dobou plodnosti dlhšou ako tri roky,
- d) Zvieratá uvedené v prílohe zákona č. 595/2003,
- e) Iný majetok podľa § 22 ods. 6 zákona č. 595/2003.

BOJŇANSKÝ, J. (2008) Z hľadiska účtovného sa hmotný majetok odpisuje s ohľadom na opotrebovanie zodpovedajúce bežným podmienkam jeho používania.

Nehmotný majetok, ktorým sp zriaďovacie náklady, náklady na vývoj a goodwill musí účtovná jednotka odpísať najneskôr do 5 rokov od jeho obstarania, v ostatných prípadoch sa nehmotný majetok odpisuje podľa predpokladanej doby použiteľnosti.

Z hľadiska daňového sa hmotný majetok odpisuje v zmysle príslušných ustanovení zákona o dani z príjmov, ktoré s výnimkou osobitného odpisového režimu nezohľadňujú opotrebenie zodpovedajúce bežným podmienkam jeho používania. V prípade nehmotného majetku sa tento daňovo odpisuje v súlade s účtovnými predpismi. Takto stanovené odpisy hmotného a nehmotného majetku sa označujú ako daňové odpisy, ktoré sú výdavkom ovplyvňujúcim základ dane z príjmov.

HACHEROVÁ, Ž. (2006) Dlhodobý majetok sa v zmysle zákona o účtovníctve oceňuje nasledovne:

- DNM a DHM obstaraný odplatne je ocenený v obstarávacej cene
- DNM a DHM vyrobený vo vlastnej réžii je ocenený vo vlastných nákladoch
- DNM a DHM nadobudnutý bezodplatne, DNM nadobudnutý vlastnou činnosťou, novozistený DNM a DHM pri inventarizácii je ocenený v reprodukčnej obstarávacej cene
- Podielové cenné papiere a podiely a dlhové cenné papiere sú ku dňu obstarania ocenené v obstarávacej cene
- Dlhodobé pohľadávky sú k dňu vzniku ocenené v menovitej hodnote
- Poskytnuté preddavky sú ocenené v menovitej hodnote.

KALATOVÁ, V. – TURÓCIOVÁ, J. (2006) Dlhodobým finančným majetkom sú cenné papiere a podiely vymedzené v § 14 Postupov účtovania, pôžičky poskytnuté účtovnou jednotkou v konsolidovanom celku, pohľadávky s dobou splatnosti dlhšou ako jeden rok, ostatné dlhodobé pôžičky, umelecké diela, zbierky, predmety z drahých kovov a pozemky, ktoré sú obstarané za účelom dlhodobého uloženia voľných finančných prostriedkov.

BIELIK, P. (2008) obežný majetok je časť majetku podniku, ktorá tvoria produkčné faktory používané v podniku krátkodobo, t. j. kratšie ako jeden rok. Obežný majetok sa v podstate spotrebováva jednorazovo a jeho hodnota jednorazovo vchádza do nových výrobkov, služieb, zvierat alebo do predaného tovaru. Jeho zásadný význam spočíva v tom, že svojou podstatou zabezpečuje plynulý priebeh výrobného procesu podniku.

Obežný majetok vo všeobecnosti zahŕňa hotovosť, účty, výrobky a pod., ktoré sú v priebehu prevádzkového cyklu podniku premenené na hotovosť a je pravdepodobné ich neustále kolísanie.

Do obežných aktív sa zaraďujú prostriedky, ktoré sa v prevádzkovom cykle podniku spotrebujú, alebo ktoré dokážu rýchle zmeniť svoju formu či podobu (napríklad peniaze → zásoby, zásoby → pohľadávky, pohľadávky → peniaze). **KVASNIČKA, F. (2004)** obežné aktíva rozdeľuje:

- Zásoby,
- Pohľadávky,
- Krátkodobý finančný majetok.

DOBŠOVIČ, D. A KOL. (2007) uvádza, že dlhodobé pohľadávky sú pohľadávky s dohodnutou dobou splatnosti alebo s dohodnutou dobou vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu dlhšou ako 1 rok. Krátkodobé pohľadávky sú pohľadávky s dohodnutou dobou splatnosti alebo s dohodnutou dobou vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu najviac 1 rok. Dohodnutou dobou splatnosti pohľadávok sa rozumie doba dohodnutá iným spôsobom, v ktorej sa majú pohľadávky splatiť.

Z hľadiska účtovníctva si treba uvedomiť, upozorňuje **SEDLÁČEK, J. (2005)**, že obežný majetok sa väčšinou nachádza súbežne v rôznych formách a že charakter hospodárskeho cyklu a aj rýchlosť premeny foriem aktív závisí na povahe činnosti podniku. Jeho priebeh a podoba budú odlišné v podniku, ktorý nakupuje tovar a v nezmenenom stave ich ďalej predáva, a naopak, v podniku, ktorý sa zameriava na výrobu. Do aktív patria aj ostatné aktíva, ktoré zahŕňajú aj prechodné aktíva (náklady budúcich období a príjmy budúcich období), prípadne stratu z hospodárenia.

VLACHYNSKÝ, K. (2006) Finančnou štruktúrou podniku rozumieme podiel jednotlivých zložiek vlastného a cudzieho kapitálu na celkovom kapitále, ktorý finančne kryje majetok podniku. Pojem kapitálová štruktúra sa spravidla chápe ako štruktúra dlhodobého kapitálu podniku. Kapitálová štruktúra je teda časťou finančnej štruktúry.

Kapitálová štruktúra by podľa **BIELIKA, P. (2008)** mala byť optimálna, čo znamená, že pomer cudzieho kapitálu k vlastnému kapitálu a pomer krátkodobého a dlhodobého kapitálu by mal byť taký, aby celkové náklady na kapitál boli čo najnižšie.

Podľa **ZÁKONA O ÚČTOVNÍCTVE** Záväzkom je existujúca povinnosť účtovnej jednotky, ktorá vznikla z minulých udalostí, je pravdepodobné, že v budúcnosti zníži

ekonomické úžitky účtovnej jednotky a dá sa spoľahlivo oceniť podľa § 24 – 28, vykazuje sa v účtovnej závierke v súvahe alebo vo výkaze o majetku a záväzkoch.

Pod pojmom zdroj (kapitál) sa rozumie prameň (miesto), alebo spôsob získania majetku pre podnikateľskú činnosť. Zdrojom môže byť dodávateľ, štát a jeho inštitúcie, peňažný ústav a iné, ako to definujú vo svojej práci **PATAKY, J. – ŠKORECOVÁ, E. (2005)**. V účtovníctve sa v súvislosti s vymedzením pojmu zdroje krytia majetku používa označenie pasíva. Na základe zákona č. 431/2002 Z. Z. o účtovníctve v znení neskorších zmien a predpisov sú pasíva definované v širšom poňatí.

Pasíva:

- Záväzky
- Rozdiel majetku a záväzkov
- Iné pasíva

Pasíva sa rozumejú zdroje majetku, ktoré predstavujú celkovú sumu záväzkov účtovnej jednotky vrátane iných pasív a rozdielu majetkov a záväzkov.

Rozdiel majetku a záväzkov nie je zákonne definovaný, ale v účtovníctve podnikateľov ho tvoria zdroje vlastné.

Pre každý zdroj sú charakteristické tri atribúty – vlastnosti, ktoré zároveň slúžia ako kritériá pre klasifikáciu zdrojov krytia majetku. Zdroj krytia majetku vyjadruje:

1. Vlastnícky vzťah podnikateľského subjektu k majetku
2. Dobu používania (vlastníctva, splatnosti) majetku
3. Účel jeho používania (podstatu – charakter zdroja).

Základným kritériom pre klasifikáciu zdrojov je atribút vyjadrujúci vlastnícky vzťah podnikateľského subjektu k majetku. Podľa tohto kritéria poznáme vlastné a cudzie zdroje majetku, nazývané tiež ako vlastný a cudzí kapitál. Vlastné zdroje sú v účtovníctve tiež označované ako vlastné imanie, ktoré predstavuje rozdiel medzi majetkom a záväzkami. Cudzie zdroje krytia majetku v súčasnej platnej legislatíve sú označované pojmom záväzky. Vlastné zdroje sú zdroje krytia majetku získaného vkladmi zakladateľov do podniku a z dosiahnutých výsledkov podnikateľskej činnosti. Rozhodujúcim vlastným zdrojom je Základné imanie, bez ktorého podnik legislatívne nemôže vzniknúť. Ďalej sem možno zaradiť fondy vytvárané z rozdelenia zisku ako výsledku podnikateľskej činnosti a iné zdroje.

Cudzie zdroje sú zdroje krytia majetku získaného v styku s vonkajším svetom (okolím) od rôznych právnických a fyzických osôb do doby ich splatnosti (úhrady), ktoré sú v účtovníctve označované ako záväzky, ktorých obsah je vymedzený zákonom o účtovníctve ako povinnosť účtovnej jednotky. K záväzkom (cudzím zdrojom) možno zaradiť finančné záväzky – bankové úvery poskytnuté peňažným ústavom do doby ich splatenia. Ďalej môžu byť rôzni dodávatelia, voči ktorým u odberateľov vznikajú záväzky (dlhy).

JURČIŠINOVÁ, H. (2005) uvádza, že účtovná jednotka na vykonávanie svojej podnikateľskej činnosti potrebuje majetok, ktorý získava z rôznych zdrojov. Tieto zdroje majetku sa členia na vlastné a cudzie zdroje. Členenie majetku na vlastné a cudzie zdroje vyjadruje, akým spôsobom účtovná jednotka majetok obstarala. Vlastné zdroje majetku sa v účtovníctve podnikateľskej účtovnej jednotky označujú ako vlastné imanie. Zákon o účtovníctve a ani postupy účtovania tento pojem nedefinujú priamo, ale nepriamo ako rozdiel majetku a záväzkov. Vlastné imanie účtovnej jednotky tvorí: základné imanie, kapitálové fondy a fondy tvorené zo zisku, prevedené výsledky hospodárenia minulých rokov a výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia. Medzi cudzie zdroje patria najmä záväzky a úvery. Medzi cudzie zdroje však patria aj rezervy, ktoré zákon o účtovníctve definuje ako záväzky s neurčitým časovým vymedzením alebo výškou. Rezervy sa delia na zákonné rezervy, ktoré sa tvoria podľa § 20 zákona o dani z príjmov a na ostatné rezervy tvorené podľa rozhodnutia a potrieb účtovnej jednotky.

ŠEBESTÍKOVÁ, V. (2005) uvádza, že hospodárske prostriedky z hľadiska zdrojov rozlišujeme na vlastné a cudzie. Vlastné sú tie, ktoré sú získané vkladom, alebo tie, ktoré podnikateľský subjekt získal napríklad darom, dotáciou, z precenia a podobne, alebo ktoré vytvoril z dosiahnutého zisku. Cudzie zdroje sú predstavované pôžičkami, úvermi bankovými či obchodnými, emisiou dlhopisov a podobne. Hospodárskym prostriedkom členeným z hľadiska zdrojov hovoríme v účtovníctve pasíva. Obchodný zákonník vo vzťahuj ku zdrojom hovorí o čistom obchodnom majetku, ktorý je výsledkom rozdielu obchodného majetku a záväzkov vzniknutých podnikateľovi v súvislosti s podnikaním a je vyjadrením vlastných zdrojov. Pod pojmom cudzie zdroje rozumie u právnickej osoby všetky záväzky zo súdnych sporov, ktoré sa obvykle komentujú len v prílohe k účtovnej závierke, ale neúčtujeme o nich.

Vlastné imanie podľa **CENIGOVEJ, A. (2005)** predstavuje vlastné zdroje krytia majetku účtovnej jednotky a je ukazovateľom finančnej stability obchodnej spoločnosti a družstva. Vlastné imanie je totožné s čistým obchodným imaním, ktorý je podľa

Obchodného zákonníka definované ako rozdiel obchodného majetku a záväzkov vzniknutých podnikateľovi v závislosti s podnikaním.

BIELIK, P. (2008) definuje, že interné zdroje financovania podnikových potrieb sa objavujú až v priebehu hospodárenia podnikov. Ide jednak o zdroje novo vytvorené, ako vyprodukovaný zisk, jednak o kapitál vložený v minulosti do jednotlivých zložiek podnikového majetku, ktorý sa postupne uvoľňuje v peňažnej forme – odpisy z dlhodobého majetku, rezervy alebo zmeny majetkovej štruktúry.

ŠULOVSÁ, M. (2006) definuje vlastné imanie ako podiel akcionárov na majetku spoločnosti. Ukazuje naakumulované čisté výsledky minulých transakcií a ďalších udalostí. Typická štruktúra vlastného imania spoločnosti, ktorá vykazuje podľa IAS/IFRS je nasledujúca:

- Akciový kapitál (vklady vlastníkov) v menovitej hodnote,
- Emisné ážio (dodatkové vklady nad rámec akciového kapitálu),
- Fond z precenenia,
- Fond z prepočtu cudzích mien,
- Ostatné fondy,
- Kumulované (nerozdelené) zisky.

Cudzie zdroje krytia, resp. záväzky člení **ŠLOSÁROVÁ, A. (2006)** do jednotlivých súvahových položiek na:

- Rezervy,
- Bankové úvery a finančné výpomoci,
- Záväzky v užšom zmysle slova a
- Iné záväzky, pričom vystupujú ako krátkodobé a dlhodobé.

TUMPACH, M. (2006) pod pojmom záväzok (dlh) chápe existujúcu povinnosť podniku poskytnúť nejaké plnenie:

- Ktorá vznikla v dôsledku minulých udalostí,
- Ktojej vyrovnanie bude pravdepodobne viesť k zníženiu podnikových zdrojov s ekonomickým potenciálom.

Závazkom sa rozumie povinnosť (zodpovednosť) konať (postupovať) určitým spôsobom, pričom môže vychádzať z formálnych (najčastejšie právnych), ale aj z neformálnych vzťahov (napr. v dôsledku existencie spoločenského tlaku). Keďže záväzky vznikajú tak na základe formálnych, ako aj neformálnych vzťahov medzi účtovnými jednotkami a tretími stranami, dochádza v praxi často k situácii, že záväzok sa nedá jednoznačne posúdiť a kvantifikovať. Medzi takéto záväzky patria aj rezervy, ale iba za podmienky, že vo všetkých ostatných aspektoch sú v súlade s definíciou záväzkov.

Ako konštatujú **PATAKY, J. – ŠKORECOVÁ, E. (2005)** cudzie zdroje (v súčasnej platnej legislatíve sú označované aj pojmom záväzky) sú zdroje krytia majetku získaného v styku s vonkajším svetom (okolím) od rôznych právnických a fyzických osôb do doby ich splatnosti (úhrady). K záväzkom možno zaradiť finančné záväzky – bankové úvery poskytnuté peňažným ústavom do doby ich splatenia. Ďalej to môžu byť rôzni dodávatelia, voči ktorým u odberateľov vznikajú záväzky (dlhy).

Podľa **DOBŠOVIČA, D. (2005)** rezervy plnia špecifické funkcie, ktorými sa zabezpečuje správne vykazovanie výsledku hospodárenia. Pre rezervy je charakteristické, že ich účel je neznámy, neistá je suma ich použitia a neistý je aj čas ich použitia. Vychádzajúc zo zákona o účtovníctve je možné rezervy definovať ako povinnosti účtovnej jednotky vyplývajúce z minulých udalostí, ktoré budú mať za následok zníženie ekonomických úžitkov.

Vymedzenie krátkodobých a dlhodobých záväzkov podľa **KRÁL, B. a kol. (2006)** sa vyvíja a to nie len z hľadiska potreby finančného riadenia manažmentu, ale i externých užívateľov finančného účtovníctva. Zatiaľ čo tradičné členenie, uplatňované vo finančnom účtovníctve, vychádzalo z predpokladu, že záväzok klasifikovaný ako krátkodobý, iba ak má byť uhradený v rámci dvanástich mesiacov od súvahového dňa, nové prístupy viažu toto rozlíšenie skôr na dĺžku tzv. prevádzkového cyklu. Konkrétne IAS 1 – definuje prevádzkový cyklus podniku ako dobu medzi nákupom materiálov vstupujúcich do spracovania a ich realizáciou v peňažných prostriedkoch, a krátkodobý záväzok ako záväzok, od neho sa očakáva, že bude uhradený v normálnom priebehu prevádzkového cyklu.

Úvery, ktorých lehota splatnosti presahuje 4 – 6 rokov, sa podľa **BIELIK, P. (2008)** považujú za dlhodobé a zahŕňajú tri základné formy:

- Úvery získané emisiou podnikových obligácií,
- Pôžičky ískané na základe dlhopisov neobchodovateľných na burze,
- Dlhodobé bankové úvery.

GURČÍK, E. (2004) definuje finančnú analýzu ako rozbor účtovných údajov zameraný na poznanie finančnej situácie podniku a činitele, ktoré ju ovplyvňujú. Má analytický, ale aj hodnotiaci (oceňovací) charakter. Umožňuje odhaliť silné a slabé stránky podniku, ktoré determinujú jeho finančný stav. Stáva sa tak veľmi užitočným a účinným diagnostickým prostriedkom umožňujúcim posudzovať finančné zdravie podniku.

Dominujúcim zmyslom finančnej analýzy je dospieť k určitým záverom o celkovej hospodárskej a finančnej situácii podniku a poskytnúť manažmentu podniku podklady pre rozhodovanie. Finančná analýza by mala poskytovať hlbšie, detailnejšie informácie nielen finančného, ale aj ekonomického charakteru.

Ako uvádza **VLACHYNSKÝ, K. (2006)** pomocou finančnej analýzy môžeme odhaliť príčiny, ktoré stav podnikových financií determinovali. Finančná situácia podniku – predmet finančnej analýzy – je pritom súhrnným vyjadrením úrovne všetkých podnikových aktivít, ktorými sa podnik na trhu prezentuje.

Do finančnej situácie podniku sa premieta objem a kvalita jeho výroby, úroveň marketingovej a komerčnej činnosti, jeho inovačná aktivita, ako i ďalšie podnikové činnosti. Analýza finančnej situácie je preto východiskom analýzy ekonomických výsledkov podniku a spravidla sa dovádza až do primárnych oblastí a výsledkov ako sú efektívnosť, hospodárnosť, využitie výrobných kapacít, hospodárenie so zásobami a pod.

Podstatou finančnej analýzy podľa **LANDA, M (2004)** je použitie analytických metód a nástrojov pre získanie potrebných informácií z finančných výkazov. Tieto informácie zobrazujú významné údaje o výsledkoch minulej podnikateľskej činnosti hodnoteného subjektu a o súčasnej finančnej situácii.

PATAKY, J. – ŠKORECOVÁ, E. (2005) vo svojej práci uvádzajú, že medzi základné ciele účtovnej závierky patrí poskytnutie informácií o majetkovej, výnosovej a finančnej situácii. V podmienkach trhovej ekonomiky to znamená zabezpečenie poznania o :

- Výške a štruktúre majetku v podnikateľskom subjekte
- Výške a štruktúre zdrojov financovania tohto subjektu
- Podkladov pre analýzu finančnej situácie (porovnávacie vzťahy medzi aktívami a pasívami)
- Posúdení výnosovej situácie v účtovnej jednotke z rozdielu nákladov a výnosov.

Podľa názoru **GURČÍKA, Ľ. (2004)** informácie potrebné pre vypracovanie analýzy o finančnom stave podniku môžeme v zásade rozdeliť na dve skupiny:

1. Externé informácie – sú to informácie typu oficiálnych správ Štatistického úradu Slovenskej republiky, rezortné správy hodnotiace hospodársko-ekonomickú situáciu podnikov, rôzne štúdie, výhľadové plány a podobne,
2. Interné informácie – tieto sa členia na finančné a nefinančné. Pre potreby analýzy sú rozhodujúce finančné informácie. Ich hlavným zdrojom je vnútro podniková evidencia (finančné a nákladové, resp. manažérske účtovníctvo) a vnútro podnikové výkazníctvo. Výkazníctvo je zostavené tak, aby v potrebnej miere poskytovalo údaje potrebné pre rozhodovací proces. Jedná sa o súvahu, výkaz ziskov a strát a prehľad o peňažných tokoch.

VLACHYNSKÝ, K. (2005) Hlavným zdrojom informácii pre finančnú analýzu sú výkazy tvoriace účtovnú závierku podniku. V sústave podvojného účtovníctva v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov má účtovná závierka tieto súčasti:

- Výkaz ziskov a strát,
- Súvahu,
- Poznámky (súčasťou poznámok je i prehľad o peňažných tokoch).

HACHEROVÁ, Ž. (2005) zdôrazňuje, že cieľom účtovnej závierky je poskytovať informácie o finančnej situácii, výnosnosti a zmenách vo finančnej situácii podniku, ktoré sú potrebné pre správne rozhodovanie v účtovnej jednotke. Aby účtovná závierka splnila svoj cieľ, jej informácie musia byť pre používateľa užitočné, významné, zrozumiteľné, porovnateľné, úplné a spoľahlivé tak, aby podávali verný a pravdivý obraz o majetku, záväzkoch, výsledku hospodárenia a finančnej situácii podniku.

Podľa **VLACHYNSKÝ, K. (2005)** výkaz ziskov a strát poskytuje informácie o nákladoch, výnosoch a výsledku hospodárenia podniku. Má vecnú a logickú väzbu na súvahu. Umožňuje identifikovať činitele, ktoré ovplyvnili výsledok hospodárenia podniku. Údaje vo výkaze majú tokový charakter. Kumulujú sa z mesiaca na mesiac. Výnosy, náklady a výsledok hospodárenia sa vykazujú za hospodársku, finančnú a mimoriadnu činnosť.

PATAKY, J. (2005) hovorí o súvahe, ako o špecifickom metodickom prostriedku na vyjadrenie majetku podnikateľského subjektu z dvoch hľadísk:

-
- Z hľadiska konkrétneho zloženia (druhu, formy a štruktúry) majetku,
 - Z hľadiska ich zdrojov krytia, t. j. abstraktného vyjadrenia v peňažných jednotkách k určitému dňu, ku ktorému je súvaha zostavená, k tzv. súvahovému dňu.

Súvaha v podnikateľskom subjekte sa člení na stranu aktív a pasív. Na strane aktív v súvahe sa vykazujú rôzne druhy a formy konkrétneho majetku. Na strane pasív s súvahe sa vykazujú zdroje krytia majetku, t. j. jeho abstraktné vyjadrenie v peňažných jednotkách.

Ďalším nemenej významným informačným zdrojom pre finančnú analýzu je prehľad peňažných tokov, ako uvádza vo svojej práci **VLACHYNSKÝ, K. (2005)**. Poskytuje informácie o príjmoch a výdavkoch podniku. Je nevyhnutným doplnkom výkazu ziskov a strát, lebo v podvojnóm účtovníctve sa náklady a výnosy účtujú do obdobia, s ktorým vecne a časovo súvisia, a nie do obdobia, v ktorom sa prejavujú ako príjmy, resp. výdavky.

Peňažné toky sa vo výkaze členia na tri oblasti:

- Prevádzkové činnosti,
- Investičné činnosti,
- Finančné činnosti.

Účtovná jednotka, ktorá musí mať účtovnú závierku overenú audítorom podľa § 19, je povinná vyhotovovať výročnú správu, ktorá musí byť overená audítorom, s výnimkou výročnej správy podľa osobitného predpisu. Výročná správa obsahuje účtovnú závierku za účtovné obdobie, za ktorá sa vyhotovuje výročná správa, a správu audítora k tejto účtovnej závierke, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Výročná správa musí poskytovať verný a pravdivý obraz a musí byť overená audítorom do konca účtovného obdobia nasledujúceho po účtovnom období, za ktorá sa vyhotovuje.

Finančnú analýzu z hľadiska času možno koncipovať ako retrospektívnu alebo perspektívnu ako uvádza **SOCHOR, M. (2006)**. Pri retrospektívnej analýze (analýze ex-post) sa snažíme vysvetliť súčasný stav, analyzovať existujúcu finančnú situáciu pomocou pohľadu do minulosti. Jej hlavnou úlohou je identifikovať determinujúce činitele, ich charakter – či pôsobili akceleračne alebo retardačne. Pri perspektívnej analýze (analýze ex-ante) sa usilujeme vývoj finančnej situácie predikovať. Je pre ňu príznačný pohľad do budúcnosti podniku. Pomocou niektorých finančných ukazovateľov a metód finančnej analýzy možno predvídať vývoj finančnej situácie aj s niekoľkoročným predstihom. To umožňuje včas urobiť potrebné korekcie a zabrániť akútnym finančným krízam.

Zásady finančnej analýzy, ktoré vedú k ekonomicky účinnej činnosti vymedzujú **ALEXY, J. a SIVÁK, R. (2005)** nasledovne:

- Cieľovosť (každá analýza musí byť cieľovo orientovaná)
- Komplexnosť (jednotlivé procesy nemožno skúmať izolovane, ale vo vzájomných vzťahoch a súvislostiach)
- Konkrétnosť (vyžadujú vecné zameranie analýzy, záverov i návrhov opatrení v reálnom čase)
- Objektívnosť a kritickosť (zbaviť sa subjektívnych pohľadov a kritérií a každú činnosť alebo jav posudzovať bez osobných záujmov)
- Systematickosť (zachovávať kontinuity minulosti, súčasnosti a budúcnosti).

2 Cieľ práce

V súčasnom období, keď vládne napätie v podnikateľskom prostredí, je pre podniky dôležité hodnotiť stav a vývoj svojej finančnej situácie. Ak má podnikateľský subjekt dosahovať plánované ciele je potrebné, aby mal k dispozícii určitý balík informácií. Tomuto účelu slúži finančná analýza, ktorá je súčasťou komplexného rozboru podnikateľského subjektu. Prostredníctvom rozboru účtovných výkazov a výpočtu ukazovateľov finančnej analýzy zistujeme silné a slabé stránky podniku a jej výsledky sú používané pri stanovení a napĺňaní podnikových cieľov.

Hlavným cieľom diplomovej práce je zhodnotenie majetku, zdrojov krytia majetku a vybraných ekonomických ukazovateľov vo vybranom podnikateľskom subjekte. Prostredníctvom analýzy majetkovej a kapitálovej štruktúry posúdenie celkového hospodárenia podniku v súčasných trhových podmienkach a stanoveniu optimálnej majetkovej štruktúry a zdrojov majetku.

Parciálne ciele bakalárskej práce tvoria nasledovné okruhy problémov:

- v teoretickej časti práce výber a komparácia vybraných literárnych zdrojov
- objasnenie štruktúry majetku a zdrojov majetku
- v aplikačnej časti práce posúdenie štruktúry majetku COOP Jednota Krupina, spotrebné družstvo – úroveň a dynamiku vývoja neobežného majetku, obežného majetku
- posúdenie štruktúry zdrojov krytia majetku vybraného podnikateľského subjektu – úroveň a dynamiku vývoja vlastného imania a záväzkov
- zhodnotenie výkazu ziskov a strát, posúdenie výnosovej situácie podnikateľského subjektu
- výpočet jednotlivých finančných ukazovateľov a sledovanie ukazovateľov v určitom časovom slede (v období rokov 2007 – 2009)
- hodnotenie vybraných finančných ukazovateľov pre posúdenie finančnej situácie vybraného podniku
- určenie silných a slabých stránok vo vybranom podniku.

Dosiahnuté výsledky majú pravdivo zhodnotiť majetkovú štruktúru podnikateľského subjektu a poskytnúť námety pre prípadné zmeny.

3 Metodika práce a metódy skúmania

3.1 Vznik, vývoj, poslanie a ciele podniku

COOP Jednota Krupina, spotrebné družstvo vzniklo 8. 2. 1953 na ustanovujúcom valnom zhromaždení. Do Obchodného registra bola zapísaná 8. 2. 1953. Dňa 25. 4. 2001 rozhodlo zhromaždenie delegátov o zlúčení družstva JEDNOTA, spotrebné družstvo so sídlom v Krupine s družstvom KONZUM, spotrebné družstvo Banská Bystrica. COOP Jednota Krupina je súčasťou COOP Jednota Slovensko. Štatutárnym orgánom družstva je predstavenstvo, ktoré riadi činnosť družstva počas roka. Najvyšším orgánom družstva je členská schôdza, ktorá sa koná spravidla raz za rok.

Súčasný obchodný podnikateľský potenciál reprezentuje sieť 134 maloobchodných jednotiek pôsobiacich v ôsmich okresoch - Krupina, Banská Bystrica, Zvolen, Detva, Považská Bystrica, Dolný Kubín, Lučenec a Levice. Ďalej podniká vo výrobnjej činnosti - pekárenskej a nákupnej činnosti. Zamestnáva celkom 911 zamestnancov a má 9 433 členov a evidovaných 30 006 zákazníkov s nákupnými kartami.

Poslanie a ciele:

- zabezpečiť trvalý ekonomický rozvoj a stabilitu podniku
- dosiahnuť maximálny zisk pri minimálnych nákladoch
- zlepšovať sociálnu politiku a snažiť sa o zvýšenie miezd zamestnancov
- udržanie súčasných a snaha o vytvorenie nových pracovných miezd
- neustále skvalitňovať služby pre spotrebiteľov
- zlepšovať nákupné podmienky pre spotrebiteľov formou rekonštrukcií a modernizácií vybraných objektov
- zabezpečiť ďalšiu optimalizáciu maloobchodnej siete s preferovaním vyšších typov predajných jednotiek
- zabezpečiť rast maloobchodného obratu
- zabezpečiť dosiahnutie plánovaného zisku, ktorý je považovaný za zdroj stability a predpokladu ďalšieho rozvoja družstva

Obchodno-prevádzková činnosť

A) Oblasť maloobchodu

Družstvo prevádzkuje spolu 134 predajní zaradených do maloobchodných reťazcov a 1 ZVS – Závodná kuchyňa. Oblasť maloobchodu tvoria tieto reťazce: Jednota I, Jednota II, MIX, SUPERMARKET I, SUPERMARKET II. V maloobchodnom reťazci Jednota I je zaradených 26 predajní, maloobchodný reťazec Jednota II tvorí 35 predajní. Do maloobchodného reťazcu MIX je zaradených 48 predajní. SUPERMARKET I tvorí najmenej predajní a to 8. Do reťazcu SUPERMARKET II je zaradených 17 predajní.

B) Výrobná činnosť

Výroba v pekárenskej činnosti je zameraná na výrobu nasledovných pekárenských komodít:

- výroba jemného pečiva	16 %
- bežného pečiva	21 %
- celozrnných výrobkov	8 %
- chleba	53 %
- polotovarov	2 %

V portfóliu je v súčasnosti 62 druhov, z toho 55 druhov vyrábaných pekárenských výrobkov. Pekárenskými výrobkami je zásobená najmä vlastná sieť predajných jednotiek v počte 63 stálych odberateľov, ale podnik zásobuje aj cudzích odberateľov. Podnikateľská jednotka v pekárenskej jednotke vyrába vlastný chlieb konzumný pšenično – ražný krájaný a balený pod vlastnou značkou „Dobrá cena“.

Predmet činnosti podľa Obchodného registra

- pohostinská činnosť - verejné stravovanie
- zmenárenská činnosť
- kúpa tovaru za účelom jeho ďalšieho predaja a predaj, okrem sortimentu viazaných a koncesovaných obchodných živností
- lahôdkárska výroba
- cukrárenská a pekárenská výroba
- ubytovacie služby v zariadeniach penzión a chatová osada po triedu * * *
- ubytovacie služby v zariadeniach hotel a motel po triedu * *

-
- sprostredkovateľská činnosť
 - nákup a predaj pyrotechnických výrobkov
 - reklamné činnosti a aranžérske práce
 - inzertná služba spojená s propagáciou a reklamou
 - montáž plošnej a svetelnej reklamy bez elektrického zásahu
 - prenájom hnutel'ných a nehnuteľných vecí
 - prenájom parkovacích plôch.

3. 2 Metódy

Objektom diplomovej práce je analýza majetkovej a kapitálovej štruktúry COOP Jednota Krupina, spotrebné družstvo v období rokov 2007 – 2009. Účtovná jednotka uplatňuje účtovné obdobie kalendárny rok.

Pri vypracovaní diplomovej práce je použitý nasledovný postup:

- voľba témy diplomovej práce,
- štúdia slovenskej i zahraničnej odbornej literatúry z oblasti majetku a zdrojov krytia,
- získanie podkladových materiálov a informácií o podnikateľskom subjekte,
- spracovanie a analýza získaných údajov,
- vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov,
- záver, návrhy a odporúčania do budúceho obdobia.

Zdrojom podkladov pre vypracovanie diplomovej práce boli výkazy účtovnej závierky (súvaha, výkaz ziskov a strát, poznámky) a výročné správy za roky 2007, 2008 a 2009, výpis z obchodného registra ako aj vnútropodnikové informácie poskytnuté ekonómom spotrebného družstva.

Diplomovú prácu tvoria nasledovné časti: úvod, prehľad o súčasnom stave riešenej problematiky, metodika práce, výsledky práce, záver a návrhy na využitie poznatkov, použitá literatúra a prílohy.

Pri vypracovaní diplomovej práce sú použité metódy:

- **selekcia** – výber najdôležitejších údajov. Táto metóda je využitá v teoretickej časti pri výbere literárnych zdrojov, v aplikačnej časti pri zbere vstupných údajov a pri výbere vhodných ukazovateľov

-
- **komparácia** – je využitá pri porovnávaní jednotlivých vstupných a výstupných údajov za obdobie 2007 – 2009
 - **indexy** – vypovedajú schopnosť úrovne vývoja vypočítaných ukazovateľov, použité boli medziročné a bázičné indexy
 - **metódy grafických prehľadov a grafov** – grafy a tabuľky sú použité na spresnenie a úpravu hodnotových ukazovateľov a grafické zobrazenie výsledkov
 - **bilančná analýza** – využila som analýzu súvahy. **Metódu vertikálnej analýzy** bola využitá pri zisťovaní podielu jednotlivých položiek majetku na ich celkovom stave. Pri **metóde horizontálnej analýzy** ide o hodnotenie dodržiavania tzv. „zlatého bilančného pravidla“. Súčasťou bilančnej analýzy sú **pomerové ukazovatele**, ktoré umožňujú transformovať absolútne údaje na spoločné a teda porovnateľné. Pomocou týchto ukazovateľov hodnotíme majetkovú, finančnú a výnosovú situáciu skúmaného podnikateľského subjektu.

3. 2. 1 Zlaté bilančné pravidlo

Zlaté bilančné pravidlo hodnotí vzťahy medzi majetkom podniku a zdrojmi jeho krytia. Podľa tohto pravidla je prípustné použiť na finančné krytie neobežného majetku len také finančné zdroje, ktoré má podnik dlhodobo k dispozícii. Takýmito zdrojmi sú vlastné imanie a dlhodobý cudzí kapitál, teda dlhodobé záväzky a dlhodobé úvery. Platí, že celkový objem neobežného majetku má byť menší, ako je objem dlhodobých finančných zdrojov.

$$DM < VI + DCK$$

Vtedy je podnik prekapitalizovaný.

Ak je objem neobežného majetku väčší ako objem finančných zdrojov, ktoré sú dlhodobo k dispozícii, podnik je podkapitalizovaný. Uvedené pravidlo platí aj v oblasti obežného majetku. Ten má byť krytý najmä krátkodobým cudzím kapitálom. Ak je objem obežného majetku väčší ako objem krátkodobých požičaných zdrojov hovoríme o čistom pracovnom kapitále. V prípade ak je obežný majetok menší ako objem krátkodobých cudzích zdrojov, vzniká tzv. nekrytý dlh, ktorý vypovedá o tom, že podnik použil krátkodobý

požičaný kapitál na krytie neobežného majetku. To môže ohroziť stabilitu podniku, pretože povinnosť vrátiť cudzí kapitál mu vzniká skôr, ako dôjde k reprodukcii neobežného majetku.

3. 2. 2 Pomerové ukazovatele

V diplomovej práci sú použité tieto pomerové ukazovatele:

Ukazovatele likvidity

Likvidita vyjadruje schopnosť podniku načas uhrádzať svoje záväzky voči všetkým dodávateľom (veriteľom). Ukazovatele likvidity vysvetľujú vzťah medzi obežnými aktívami a krátkodobými pasívami a zároveň vyjadrujú a kvantifikujú schopnosť podniku uhradiť splatné záväzky. Na meranie likvidity sa používajú ukazovatele pomerové a rozdielové. V obidvoch prípadoch sa pracuje s rovnakými vstupnými veličinami. Pomerové ukazovatele majú lepšiu priestorovú porovnateľnosť. Najčastejšie sa používajú tieto ukazovatele:

$$\text{Pohotova likvidita (likvidita I. stupna)} = \frac{\text{financny majetok}}{\text{kratkodobe zavazky}}$$

Ukazovateľ vypovedá o vzťahu medzi najlikvidnejšou časťou majetku a krátkodobým kapitálom. Hovorí o tom, aký podiel krátkodobých dlhov môže podnik k určitému dňu vyplatiť v hotovosti. Za optimálny sa považuje pomer od 0,20 do 0,60. Likvidné prostriedky ku krátkodobým záväzkom sa vykazujú v pomere 1:5, ide o pravidlo one to five rule. Ak porovnáme tieto veličiny rozdielom, dostaneme čisté peňažné prostriedky.

$$\text{Bezna likvidita (likvidita II. Stupna)} = \frac{\text{financny majetok} + \text{kratkodobe pohladavky}}{\text{kratkodobe zavazky}}$$

Vypovedá o tom, ako je podnik schopný zaplatiť krátkodobé zásoby bez predaja zásob, preto je tento ukazovateľ veľmi dôležitý. Hodnota ukazovateľa by sa mala pohybovať od 1,00 do 1,50. Ak je hodnota menšia ako 1,00 podnik musí rátať s tým, že na zaplatenie záväzkov bude musieť likvidovať zásoby. Ak je hodnota vyššia ako 1,00 podnik má po úhrade záväzkov ešte rezervu.

$$\text{Celkova likvidita (likvidita II. Stupna)} = \frac{\text{obezne aktiva}}{\text{kratkodobe pohladavky}}$$

Ukazovateľ udáva podiel krátkodobých dlhov na financovaní obežného majetku. Hodnota ukazovateľa nemá byť menšia ako 1,50, optimum je 2,00 a za maximálnu hodnotu je považovaný pomer 2,50.

Ukazovatele aktivity

Poukazujú na efektívnosť využívania aktív. Vyjadrujú buď dobu obratu aktív alebo ich obrat. Ukazovateľ doby obratu charakterizuje, za akú dobu sa výraz v čitateli pomerného čísla obráti, kým ukazovateľ obrátkovosti nám povie koľkokrát sa za analyzované obdobie obráti. Vždy berieme do úvahy analyzované obdobie merané v dňoch.

n = počet dní

$$\text{Doba obratu zásob k tržbám} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}} * n$$

Za tržby považuje tržby za predaný tovar a za predaj vlastných výrobkov a služieb.

$$\text{Doba obratu zásob k nákladom} = \frac{\text{náklady}}{\text{tržby}} * n$$

Pod nákladmi rozumieme výrobnú spotrebu a náklady vynaložené na predaný tovar. Týmito ukazovateľmi meriame ako dlho je kapitál podniku viazaný v zásobách. Optimálny počet dní je od 30 do 100 dní.

$$\text{Doba inkasa pohľadávok} = \frac{\text{pohľadávky}}{\text{tržby}} * n$$

Vyjadruje priemernú dobu, počas ktorej podnik musí čakať na úhradu svojich pohľadávok. Optimálne hodnoty sú 30 až 90 dní.

$$\text{Doba splatnosti záväzkov} = \frac{\text{záväzky}}{\text{tržby}} * n$$

respektíve

$$\text{Doba splatnosti záväzkov k nákladom} = \frac{\text{záväzky}}{\text{tržby}} * n$$

Kvantifikuje dobu trvania úhrady záväzku od momentu jeho vzniku. Na jeho základe môžeme hodnotiť platobnú disciplínu podniku.

$$\text{Doba obratu majetku} = \frac{\text{majetok celkom}}{\text{tržby}} * n$$

Ukazovatele obratu ekvivalentné jednotlivým ukazovateľom sa vypočítajú ako ich obrátená hodnota. Použijeme:

$$\text{Obrat aktív} = \frac{\text{tržby}}{\text{majetok celkom}}$$

Má podobu koeficientu. Vyjadruje koľkokrát sa príslušný majetok v ročných tržbách obráti.

Ukazovatele zadlženosti

Vyjadrujú aký objem cudzieho kapitálu sa podieľa na krytí majetku podniku. Čím je väčší podiel vlastného kapitálu na celkovom, tým je podnik stabilnejší. Medzi faktory, ktoré ovplyvňujú hodnotenie zadlženosti patrí rentabilita celkového kapitálu, úroková miera, dynamika peňažných tokov v podniku, obor podnikania a iné. Ak podnik chce byť čo najmenej závislý na veriteľoch musí sa snažiť o čo najmenší podiel cudzích zdrojov vo svojej finančnej štruktúre.

$$\text{Celková zadlženosť} = \frac{\text{cudzí kapitál}}{\text{vlastné imanie} + \text{záväzky}}$$

Odporúčaná hodnota by nemala prekročiť hodnotu 0,50. Vypovedá o stupni zadlženosti podnikateľského subjektu, o rozsahu využívania dlhov (cudzieho kapitálu) na financovanie potrieb podniku. Jeho vyššia hodnota znamená vyššie riziko pre veriteľov.

$$\text{Stupeň samofinancovania} = \frac{\text{vlastné imanie}}{\text{celkový kapitál}}$$

Vypovedá o finančnej nezávislosti, vybavenosti vlastným kapitálom na krytie potrieb podnikateľského subjektu. Súčet tohto ukazovateľa s celkovou zadlženosťou má byť rovný 1, resp. 100.

$$\text{Dlhodobá zadlženosť} = \frac{\text{dlhodobý cudzí kapitál}}{\text{celkový kapitál}}$$

$$\text{Krátkodobá zadlženost} = \frac{\text{krátkodobý cudzí kapitál}}{\text{celkový kapitál}}$$

Vypovedajú o tom, aká časť majetku podniku je krytá dlhodobým, resp. krátkodobým cudzím kapitálom.

$$\text{Úverová zat'áženosť} = \frac{\text{bankové úvery + finančné výpomoci}}{\text{vlastné imanie + záväzky}}$$

Pretože bankové úvery a finančné výpomoci sú súčasťou cudzieho kapitálu hodnota tohto ukazovateľa by mala byť menšia ako 0,5.

$$\text{Úrokové krytie} = \frac{\text{VH + nákladové úroky}}{\text{nákladové úroky}}$$

Úrokové krytie so zahrnutím odpisov =

$$\frac{\text{VH pred zdanením + nákladové úroky + odpisy}}{\text{nákladové úroky}}$$

Ukazovateľ vyjadruje v akom rozsahu je úrok krytý hrubým nezdaneným ziskom pred zaplatením úrokov so zahrnutím odpisov, pretože nie sú nákladom. Vypovedá koľkokrát sú úroky z cudzieho kapitálu kryté výsledkom hospodárenia.

Ukazovatele rentability

Rentabilita je pomer konečnej ceny výrobku a skutočne vynaložených nákladov na jeho výrobu. Je to finančná kategória, ktorá charakterizuje výnos z podnikania za určité obdobie ako pomer výsledku hospodárenia a kapitálu. Význam týchto ukazovateľov spočíva predovšetkým v ich syntetickom charaktere, pretože do ich hodnoty sa premieta vývoj likvidity, aktivity aj zadlženosti podniku. V čitateli pomerových ukazovateľov môže byť zisk, respektíve výsledok hospodárenia, ktorý môže byť pred zdanením, alebo po zdanení. O hrubej rentabilite hovoríme ak použijeme výsledok hospodárenia pred zdanením, v prípade ak použijeme výsledok hospodárenia po zdanení hovoríme o čistej rentabilite.

$$\text{Rentabilita celkového kapitálu (ROI)} = \frac{\text{zisk po zdanení} + \text{úroky}}{\text{celkový kapitál}}$$

Vyjadruje s akou intenzitou sa reprodukuje kapitál vložený do podniku a je kritériom rozmiestnenia kapitálu. Hodnotí všeobecnú efektívnosť využívania cudzích aj vlastných zdrojov. Každý podnik sa snaží o čo najväčšiu hodnotu. Ukazovateľ umožňuje najsyntetickejšie vyjadrenie výnosnosti kapitálu.

$$\text{Rentabilita vlastného kapitálu (ROE)} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastné imanie}}$$

Rentabilita vlastného kapitálu by mala zaujímať hlavne akcionárov podniku. Vyjadruje aký efekt prinášajú vlastníkom vložené zdroje. Rast ukazovateľa môže znamenať pokles zúčenia cudzieho kapitálu, zlepšenie hospodárskeho výsledku, menší podiel vlastného kapitálu. Dôležité pre podnik je však dosahovanie jeho vyššej dynamiky.

$$\text{Rentabilita tržieb} = \frac{\text{hrubý VH}}{\text{tržby}}$$

Tento ukazovateľ charakterizuje trhovú úspešnosť podniku. Súvisí s ukazovateľom nákladovosti. Dáva odpoveď na otázku, koľko zisku vyprodukovala firma na jednu korunu tržieb. Odráža cenovú politiku a jeho schopnosť kontrolovať režijné náklady.

$$\text{Rentabilita výnosov} = \frac{\text{čistý VH}}{\text{výnosy}}$$

Nazývame ju aj ziskovosť výnosov a tento ukazovateľ je jeden z rozhodujúcich pre investorov pri rozhodovaní o umiestnení kapitálu. Vypovedá o hospodárnosti výroby a efektívnosti podniku.

4 Výsledky práce

4.1 Analýza majetkovej štruktúry vo vybranom podniku

Táto časť diplomovej práce je venovaná vývoju majetkovej štruktúry COOP Jednota Krupina v rokoch 2007 – 2009. Majetková štruktúra predstavuje podiel jednotlivých položiek aktív na celkovom majetku podniku. K jej zhodnoteniu slúži vertikálna analýza súvahy.

Tabuľka 1 Vývoj a štruktúra majetku v € v rokoch 2007 - 2009

Ukazovateľ	2007	2008	2009	Zmena		Index	
	€	€	€	09-07	09-08	09/07	09/08
Majetok spolu	18913032	18912103	21928022	3014990	3015919	1,1594	1,1595
Neobežný majetok	13474175	13605656	13430211	-43964	-175445	0,9967	0,9871
DNM	0	5543	50561	50561	45018	0	9,1210
DHM	13254000	13379938	13159467	-94533	-220471	0,9929	0,9835
DFM	220176	220176	220183	7	7	1,0000	1,0000
Obežný majetok	5433712	5302861	8413938	2980226	3111077	1,5485	1,5867
Zásoby	3532962	3717387	3680115	147153	-37272	1,0417	0,9900
Dlhodobé pohľadávky	0	0	0	0	0	0	0
Krátkodobé pohľadávky	1010290	1005178	2870601	1860311	1865423	2,8414	2,8558
Finančné účty	890460	580296	1863222	972762	1282926	2,0924	3,2108
Časové rozlíšenie	5145	3585	83873	78728	80288	16,3017	23,3959

Zdroj: súvaha 2007 – 2009, vlastné výpočty, roky 2007 - 2008 prepočet konverzným kurzom 1 € = 30,126 Sk

Na základe tabuľky 1 môžeme povedať, že hodnota majetku účtovnej jednotky v sledovanom období mala kolísavý priebeh. Zatiaľ čo v roku 2008 jeho hodnota poklesla oproti roku 2007 v absolútnom vyjadrení o 929 €, v roku 2009 vzrástla v absolútnom vyjadrení o 3 014 990 € oproti roku 2007. Majetok účtovnej jednotky je tvorený neobežným a obežným majetkom. Pri neobežnom majetku, ktorý je tvorený dlhodobým nehmotným, dlhodobým hmotným a dlhodobým finančným majetkom, vidíme jeho klesajúcu tendenciu. V tabuľke 2 vidíme, že v roku 2008 tvoril neobežný majetok 72 % z celkového majetku podniku. V tej istej tabuľke vidíme, že v roku 2009 jeho podiel poklesol na 61 %. Zatiaľ čo

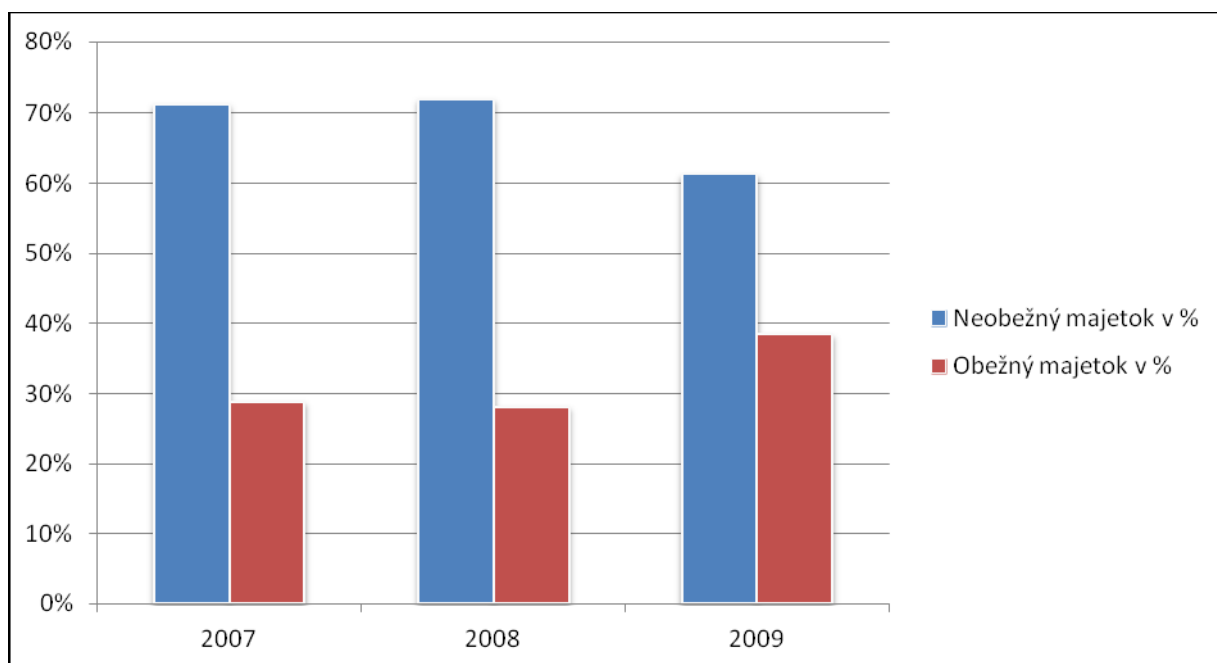
pri nehmotnom majetku sledujeme jeho nárast, pri hmotnom majetku môžeme na základe tabuľky 1 povedať, že jeho hodnota poklesla z 13 250 000 € v roku 2007 na 13 159 467 € v roku 2009. V absolútnom vyjadrení to predstavuje hodnotu 220 471 €. Takmer vyrovnané hodnoty môžeme sledovať pri dlhodobom finančnom majetku. V roku 2009 jeho hodnota vzrástla o 8 € oproti predchádzajúcemu roku.

Tabuľka 2 Obežný a neobežný majetok v % v rokoch 2007 - 2009

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa		
	2007	2008	2009
Neobežný majetok v %	71%	72%	61%
Obežný majetok v %	29%	28%	38%

Zdroj: súvaha 2007- 2009, vlastné výpočty

Obežný majetok účtovnej jednotky je tvorený zásobami, krátkodobými pohľadávkami a finančnými účtami. Pri tejto zložke majetku podniku sledujeme kolísavý priebeh. Kým v roku 2008 bol zaznamenaný pokles oproti roku 2007, v roku 2009 už môžeme vidieť jeho nárast na hodnotu 8 413 938 €. Tento nárast môžeme pripísať hlavne zvýšeniu krátkodobých pohľadávok a finančných účtov. Nárast finančných účtov v roku 2009 oproti roku 2008 je vyjadrený indexom 3,2108. V absolútnom vyjadrení to predstavuje nárast o 1 282 926 €.

Obrázok 1 Majetok podniku v % v rokoch 2007 - 2008

Zdroj: tabuľka 2

Na základe tabuľky 2 vidíme, že majetok podniku je tvorený hlavne neobežným majetkom. Môžeme konštatovať, že podiel neobežného majetku na celkovom majetku neklesol po hranicu 60 %. Podiel obežného majetku v rokoch 2007 a 2008 nepresiahol 30 %, no v roku 2009 už môžeme sledovať jeho nárast na 38% podiel na celkovej hodnote majetku. Ako môžeme vidieť na obrázku 1 hodnota neobežného majetku klesá a naopak podiel obežného majetku na hodnote majetku podniku rastie.

4.1.1 Neobežný majetok

Jednou z charakteristík neobežného majetku je, že sa v transformačnom procese spotrebováva postupne. Finančné prostriedky podniku viaže niekoľko rokov. Pre podnik je nevyhnutné sledovať štruktúru majetku, pretože ten predstavuje pre podnik dlhodobý zdroj zisku, no na druhej strane zaťažuje podnik fixnými nákladmi.

Na základe Tabuľky 3 vidíme, že účtovná jednotka disponuje dlhodobým nehmotným majetkom, ktorý nadobudla v roku 2008. Obstaranie tohto majetku je spojené s prípravou na zmenu meny od 1. 1. 2009. V účtovnej jednotke bol tento proces o to zložitejší, že podniká v segmente maloobchodu a z uvedeného dôvodu prešli pokladničné systémy v prvom polroku 2008 rozsiahlou modernizáciou tak, aby boli schopné po zverejnení konverzného kurzu duálne zobrazovať ceny tovarov. Jedná sa o up-grade informačného systému MMB (Modular Bussines Manager) od firmy Najavo s.r.o., ktorý však bol už v roku 2007 úplne odpísaný. V roku 2009 účtovná jednotka obstarala nový obchodný informačný systém OBIS od firmy U&SLUNO a.s. a hodnota dlhodobého nehmotného majetku bola 50 561 €. Dlhodobý hmotný majetok sa člení na odpisovaný a neodpisovaný. Dlhodobý hmotný majetok neodpisovaný je tvorený pozemkami, ktorých hodnota v roku 2008 predstavovala 379 207 €. Táto hodnota predstavuje oproti predchádzajúcemu roku pokles v absolútnom vyjadrení o 58 050 €, ktorý bol zapríčinený predajom nepotrebných pozemkov. V percentuálnom vyjadrení to predstavuje pokles o 13,28%. V roku 2007 bola hodnota dlhodobého hmotného majetku odpisovaného 12 816 736 €. Hodnota tohto majetku v nasledujúcom roku narástla o 1,44%. Nárast položiek dlhodobého hmotného majetku je spôsobený hlavne nákupom pokladničnej a váhovej techniky v rámci spomínaného prechodu na EURO. Taktiež k tejto zmene prispeli nákup a montáž nových kamerových systémov na troch predajných jednotkách a v rámci obnovy autoparku nákup troch motorových vozidiel. V roku 2009 však jeho hodnota poklesla na 12 760 724 €. Je to spôsobené hlavne znížením položiek samostatných hnutelných vecí a stavieb. Jedná sa o nepotrebné objekty, ktoré účtovná jednotka predala. Odpredané boli

predajňa Kremnička, bývalá predajňa a mäsa Hontianske Nemce, Pohostinstvo Senohrad. Zdroje získané predajom budov boli použité na zabezpečenie nových predajných jednotiek, ich modernizácie, ako aj na splátky čerpaných úverov.

Tabuľka 3 Vývoj a štruktúra neobežného majetku v € v rokoch 2007 - 2009

Ukazovateľ	2007	2008	2009	Zmena		Index	
	€	€	tis. €	09-07	09-08	09/07	09/08
Neobežný majetok	13474175	13605656	13430211	-43964	-17445	0,9967	0,9871
DNM	0	5543	50561	50561	45018	0	9,1210
Softvér	0	5543	49268	49268	43725	0	8,8877
Obstarávaný DNM	0	0	1293	1293	1293	0	0
DHM - neodpisovaný	437263	379207	398743	-38520	19536	0,9119	1,0515
Pozemky	437263	379207	398743	-38520	19536	0,9119	1,0515
DHM - odpisovaný	12816736	13000730	12760724	-56012	-240006	0,9956	0,9815
Stavby	10556695	10366859	10364293	-192402	-2566	0,9818	0,9998
Samostatné hnuiteľné veci	2258016	2364702	2124610	-133406	-240092	0,9409	0,8985
Ostatný DHM	2025	2025	4187	2162	2162	2,0678	2,0678
Obstarávaný DHM	0	267145	267634	267634	489	0	1,0018
DFM	220176	220176	220183	7	7	1,0000	1,0000
Podielové CP a podiely v spoločnosti s podstatným vplyvom	12780	12780	12780	0	0	1,0000	1,0000
Ostatné dlhodobé CP a podiely	207396	207396	207403	7	7	1,0000	1,0000

Zdroj: súvaha 2007 – 2009, vlastné výpočty, roky 2007 – 2008 prepočet konverzným kurzom 1 € = 30,126 Sk

Položka súvahy obstarávaný dlhodobý hmotný majetok je tvorený obstarávaným dlhodobým majetkom a jeho technickým zhodnotením do času jeho uvedenia do užívania. Obstarávaný dlhodobý hmotný majetok v roku 2008 bol v hodnote 267 145 €. Jeho hodnota v predchádzajúcom roku sledovaného obdobia bola nulová. Toto zvýšenie bolo spôsobené rekonštrukciou a modernizáciou predajnej jednotky v Detve. Položky dlhodobého finančného majetku zostávajú počas sledovaného obdobia nemenné. Jedná sa najmä o podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti s podstatným vplyvom a ostatné dlhodobé cenné papiere a podiely. Účtovná jednotka je akcionárom v LCS, a. s. Logistické centrum stred – LCS, a. s. je

firma, ktorá zabezpečuje pre COOP Jednota Krupina zásobovanie predajných jednotiek. Jej akcie v hodnote 12 780 € vlastní podnik od roku 2006, keď ukončil svoju veľkoobchodnú činnosť. Hlavnú časť dlhodobého finančného majetku tvoria dlhodobé cenné papiere a podiely, ktorých hodnota predstavuje 94,2% z celkovej hodnoty tohto majetku.

4.1.2 Obežný majetok

Obežný majetok môžeme charakterizovať ako súčasť majetku podniku, ktorý sa po vstupe do transformačného procesu celý naraz spotrebováva, t. j. vchádza do hodnoty nových výrobkov celou svojou podstatou. Je určený na ďalšiu spotrebu alebo na predaj. Obežný majetok nazývame obežnými aktívami.

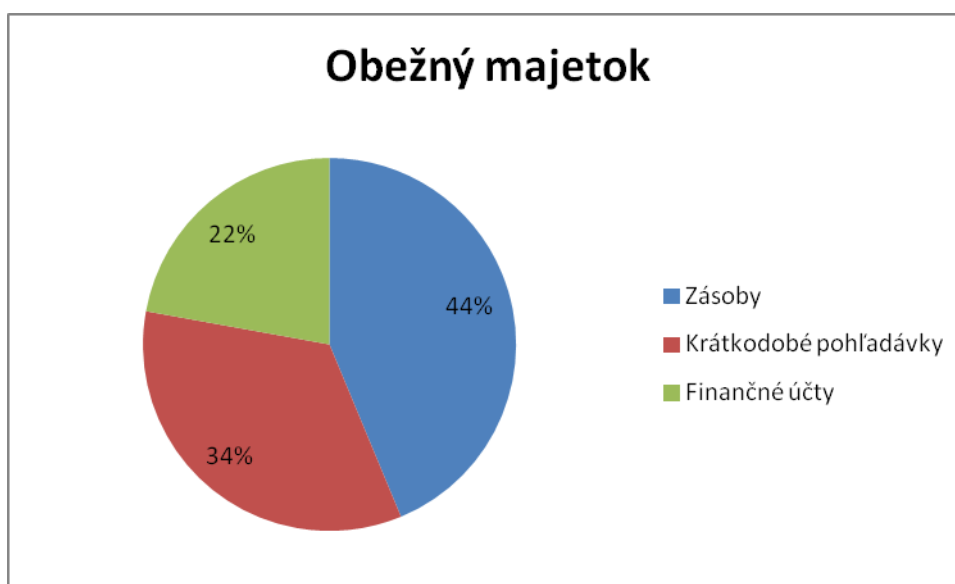
Tabuľka 4 Vývoj a štruktúra obežného majetku v € v rokoch 2007 - 2009

Ukazovateľ	2007	2008	2009	Zmena		Index	
	€	€	€	09-07	09-08	09/07	09/08
Obežný majetok	5433712	5302861	8413938	2980226	3111077	1,5485	1,5867
Zásoby	3532962	3717387	3680115	147153	-37272	1,0417	0,9900
Materiál	58554	39235	34485	-24069	-4750	0,5889	0,8789
Tovar	3474407	3678152	3645630	171223	-32522	1,0493	0,9912
Dlhodobé pohľadávky	0	0	0	0	0	0	0
Krátkodobé pohľadávky	1010290	1005178	2870601	1860311	1865423	2,8414	2,8558
Pohľadávky z obchodného styku	933181	820852	797591	-135590	-23261	0,8547	0,9717
Daňové pohľadávky	33	0	150984	150951	150984	4548,544	0
Iné pohľadávky	77076	184326	1922026	1844950	1737700	24,9367	10,4273
Finančné účty	890460	580296	1863222	972762	1282926	2,0924	3,2108
Peniaze	7867	5975	6280	-1587	305	0,7983	1,0511
Účty v bankách	882593	574321	1856942	974349	1282621	2,1040	3,2333

Zdroj: súvaha 2007 – 2009, vlastné výpočty, roky 2007 – 2008 prepočet konverzným kurzom 1 € = 30,126 Sk

Počas sledovaného obdobia mali hodnoty obežného majetku kolísavý priebeh ako vidíme na základe tabuľky 4. V roku 2007 bola hodnota tohto majetku 5 433 712 €, no v roku 2008 už jeho hodnota klesla o 2,4 % a následne v roku 2009 sa jeho hodnota v absolútnom vyjadrení vzrástla o 2 980 226 € oproti roku 2007.

Obežný majetok účtovnej jednotky je tvorený hlavne zásobami, ďalej krátkodobými pohľadávkami a finančnými účtami. Hlavnú položku zásob tvorí tovar evidovaný v predajných jednotkách, keďže účtovná jednotka podniká v segmente maloobchodu. Jeho hodnota v sledovanom období tvorí až 98,94 % z celkových zásob v roku 2008. V nasledujúcom roku však došlo k poklesu položiek tovaru. Tento pokles oproti predchádzajúcemu roku 2008 je vyjadrený indexom 0,9912. Najdôležitejšou položkou krátkodobých pohľadávok sú pohľadávky z obchodného styku, pri ktorých však sledujeme ich klesajúcu tendenciu. V roku 2007 boli vykázané v hodnote 933 181 €, v nasledujúcom roku však došlo k ich poklesu v absolútnom vyjadrení o 112 329 € a v roku 2009 klesli na hodnotu 797 591 €. Tento pokles môžeme pripísať zvýšenej platobnej disciplíne odberateľov.

Obrázok 2 Štruktúra obežného majetku v % v roku 2009

Zdroj: tabuľka 4

V tabuľke 4 ďalej vidíme, že v roku 2009 vykázala účtovná jednotka daňové pohľadávky v hodnote 150 984 €, čo predstavuje absolútne zvýšenie oproti roku 2008. Tento nárast bol spôsobený vyšším výsledkom hospodárenia v roku 2008. V roku 2009 účtovná

jednotka platila preddavky na daň podľa posledne známej prepočítanej daňovej povinnosti a v dôsledku nižšieho výsledku hospodárenia v roku 2009 vznikli účtovnej jednotke pohľadávky voči daňovému úradu v celkovej výške 150 984 €. Výrazný nárast hodnoty sledujeme aj pri položke iné pohľadávky, ktoré sú významnou zložkou krátkodobých pohľadávok. V roku 2007 bola ich hodnota 77 076 €, v poslednom roku sledovaného obdobia ich hodnota vzrástla na 1 922 026 € a je vyjadrená indexom 24,9367. Táto položka súvahy je tvorená najmä pohľadávkami z nájmu. Účtovná jednotka prenajímala v roku 2009 celkom 117 nebytových priestorov a to 43 predajní, 43 bývalých pohostinských zariadení a 31 ďalších objektov. Finančné účty v roku 2008 poklesli oproti predchádzajúcemu roku o 310 160 € aj v súvislosti so znížením záväzkov, keďže ku koncu roku účtovná jednotka vykonala úhrady vo väčšej miere. Na obrázku 2 vidíme, že v roku 2009 tvorili 22% podiel na obežnom majetku družstva a vzrástli o 1 282 826 € oproti predchádzajúcemu roku aj v súvislosti s uhrádzaním záväzkov podľa splatnosti. V tabuľke 4 vidíme, že hodnoty položky súvahy peniaze sa pohybovali v rozmedzí od 5 975 € do 7 867 €. V sledovanom období hodnoty tejto položky kolísajú. Najvyššia hodnota bola vykázaná v roku 2007 a najnižšia v nasledujúcom roku. V roku 2009 sa hodnota účtov v bankách oproti roku 2008 zvýšila o 1 282 621 €.

4.2 Analýza kapitálovej štruktúry vo vybranom podniku

Táto časť diplomovej práce je venovaná kapitálovej štruktúre COOP Jednota Krupina v rokoch 2007 – 2009. Pri analýze kapitálovej štruktúry vychádzame z účtovného výkazu súvaha za jednotlivé roky sledovaného obdobia.

Tabuľka 5 Vývoj a štruktúra zdrojov podniku v € v rokoch 2007 - 2009

Ukazovateľ	2007	2008	2009	Zmena		Index	
	€	€	€	09-07	09-08	09/07	09/08
Spolu vlastné imanie a záväzky	18913032	18912103	21928022	3014990	3015919	1,1594	1,1595
Vlastné imanie	10233752	11018755	11371380	1137628	352625,4	1,1112	1,0320
Záväzky	8660559	7878178	10514734	1854175	2636556	1,2141	1,3347

Zdroj: súvaha 2007 – 2009, vlastné výpočty, roky 2007 – 2008 prepočet konverzným kurzom 1 € = 30,126 Sk

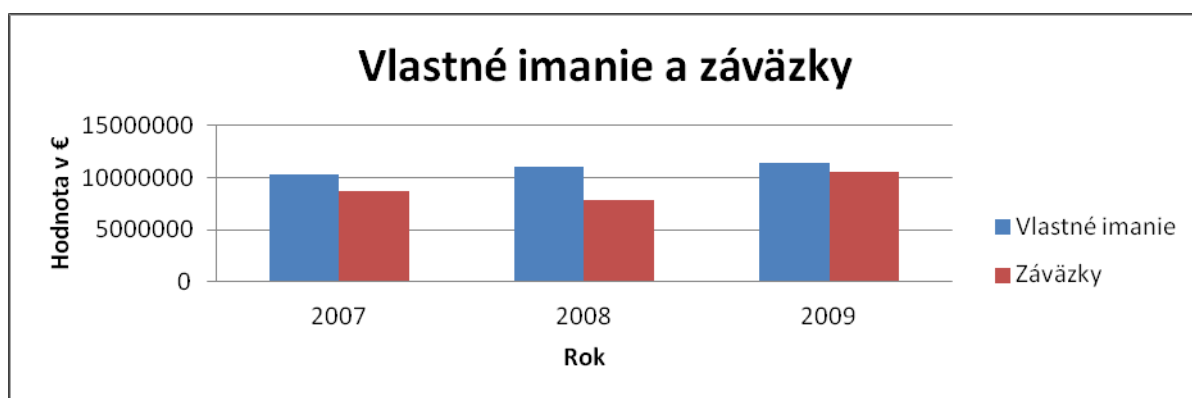
Na základe tabuľky 5 vidíme, že hodnota zdrojov podniku v sledovanom období mala rastúcu tendenciu. V roku 2009 došlo k zvýšeniu zdrojov krytia majetku oproti roku 2007 v absolútnom vyjadrení o 3 014 990 €. Tento nárast bol spôsobený hlavne zvýšením základného imania. V roku 2009 bola jeho hodnota 11 371 380 €, čo predstavuje nárast oproti prvému roku sledovaného obdobia v absolútnom vyjadrení o 352 625 €. Pri záväzkoch sledujeme taktiež ich rastúcu tendenciu. Ich nárast v roku 2009 oproti predchádzajúcemu roku je vyjadrený indexom 1,3347, v absolútnom vyjadrení to predstavuje nárast o 2 636 556 €. Vlastné imanie podniku, ktorého podiely na celkových zdrojoch podniku neklesli pod hranicu 50 % v sledovanom období dosiahli najväčší podiel v roku 2008. Na obrázku 3 však vidíme, že ich najvyššia hodnota bola vykázaná v roku 2009. Na obrázku vidíme, že položky vlastného imania v sledovanom období mali rastúcu tendenciu.

Tabuľka 6 Štruktúra zdrojov podniku v % v rokoch 2007 - 2009

Ukazovateľ	2007	2008	2009
	%	%	%
Vlastné imanie	54%	58%	52%
Záväzky	46%	42%	48%

Zdroj: súvaha 2007 – 2009, vlastné výpočty

Ako môžeme konštatovať na základe tabuľky 6 položky cudzích zdrojov nepresiahli hranicu 50% podielu na celkových zdrojoch podniku. V tabuľke 6 môžeme ich najvyšší podiel sledovať v roku 2009, keď tento vzrástol o 2 % oproti roku 2007.

Obrázok 3 Zdroje podniku v € v rokoch 2007 – 2009

Zdroj: tabuľka 5

Na obrázku 3 sledujeme kolísavý priebeh položiek cudzích zdrojov. Ich najnižšiu hodnotu, ktorá nepresiahla 8 000 000 €, vidíme v roku 2008. Na základe obrázku 3 môžeme povedať, že podnik financuje svoju činnosť prevažne z vlastných zdrojov, keď v období 2007 – 2009 hodnoty záväzkov nepresiahli hodnoty položiek vlastného imania.

4.2.1 Vlastné imanie

Vlastné imanie tvorí finančný základ podnikateľskej činnosti. Sú to vlastné zdroje krytia, ktoré môžu byť získané z vkladov vlastníkov, z kapitálových vkladov, z hospodárskej činnosti. Vlastné imanie je dlhodobým zdrojom krytia majetku.

Ako vidíme v tabuľke 7 vlastné imanie je tvorené základným imaním, kapitálovými fondmi, fondmi zo zisku a výsledkami hospodárenia minulých rokov a bežného účtovného obdobia. Na jej základe môžeme povedať, že vlastné imanie ma rastúcu tendenciu. Je to spôsobené hlavne navýšením fondov zo zisku a výsledkom hospodárenia minulých rokov. Výsledok hospodárenia minulých rokov sa v roku 2008 v absolútnom vyjadrení zvýšil oproti predchádzajúcemu roku o 730 267 €, v roku 2009 sa zvýšil oproti roku 2007 o 1 427 348 €. Táto položka sa navyšovala každý rok sledovaného obdobia o nerozdelený zisk minulých rokov.

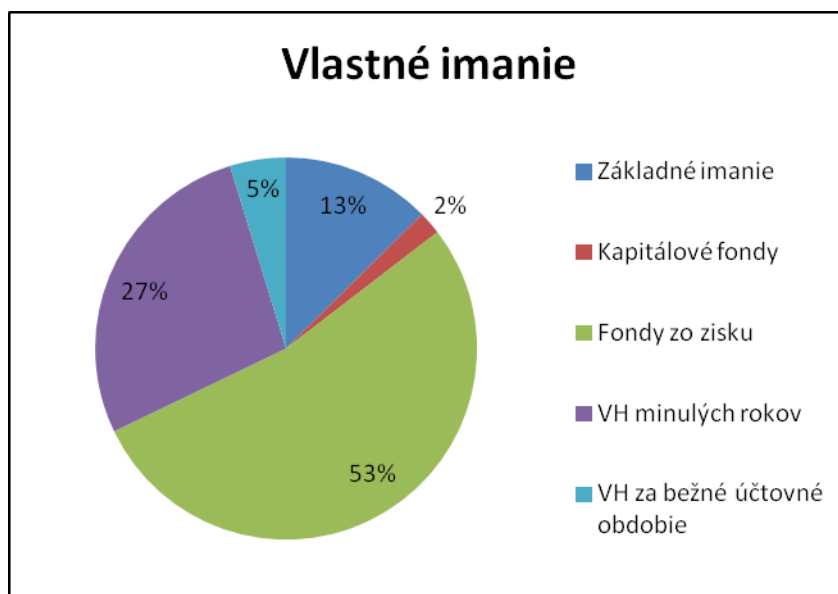
Tabuľka 7 Vývoj a štruktúra vlastného imania v € v rokoch 2007 - 2009

Ukazovateľ	2007	2008	2009	Zmena		Index	
	€	€	€	09-07	09-08	09/07	09/08
Vlastné imanie	10233752	11018755	11371380	1137628	352625	1,1112	1,0320
Základné imanie	1486191	1487951	1434285	-51906	-53666	0,9651	0,9639
Kapitálové fondy	223362	223362	223366	4	4	1,0000	1,0000
Fondy zo zisku	5874992	5952300	6059068	184076	106768	1,0313	1,0179
VH minulých rokov	1687147	2417414	3114495	1427348	697081	1,8460	1,2884
VH za bežné ÚO	962059	937728	540166	-421893	-397562	0,5615	0,5760

Zdroj: súvaha 2007 – 2009, vlastné výpočty, roky 2007 – 2008 prepočet konverzným kurzom 1 € = 30,126 Sk

Pozitívne hodnotíme skutočnosť, že vlastné imanie počas sledovaného obdobia prevyšovalo základné imanie, čo je signálom efektívneho hospodárenia podniku. Základné

imanie družstva je tvorené členskými vkladmi. V roku 2008 družstvo prijalo 68 nových členov a základné imanie bolo navýšené o 1 760 € oproti predchádzajúcemu roku. V nasledujúcom roku sa však jeho hodnota znížila na 1 434 285 €, čo znamená pokles o 53 666 € oproti roku 2008. Je to spôsobené najmä zrušením členstiev a vyplatením podielov po zomrelom členovi. Kapitálové fondy sú nie veľmi výraznou zložkou vlastných zdrojov krytia. Ako vidíme na obrázku 4 v roku 2009 bol ich podiel na týchto zdrojoch len 2 % a v sledovanom období nesledujeme ich výrazný nárast, alebo pokles. Fondy zo zisku sú tvorené zákonným rezervným fondom, nedeliteľným fondom, ktorý družstvo vytvára povinne pri svojom vzniku a štatutárnymi fondmi. Ich navýšenie o 77 308 € v roku 2008 je spôsobené hlavne navýšením fondu členov a akcionárov. Aj v nasledujúcom roku sa hodnota tejto položky zvýšila v absolútnom vyjadrení o 106 768 € oproti roku 2008 a tvorila 53% podiel na vlastnom imaní podniku ako vidíme na obrázku 4.

Obrázok 4 Štruktúra vlastného imania podniku v % v roku 2009

Zdroj: tabuľka 7

Negatívne môžeme hodnotiť pokles výsledku hospodárenia o 2,5 % v roku 2008 oproti roku 2007. Tento pokles sledujeme aj v roku 2009, keď sa výška výsledku hospodárenia znížila o 397 562 € oproti predchádzajúcemu roku, tvoril 5% podiel na vlastnom imaní družstva. Klesajúci trend výsledku hospodárenia v jednotlivých rokoch je odrazom poklesu tržieb v jednotlivých rokoch. Toto zníženie je spôsobené slabšou konkurencieschopnosťou

COOP Jednota Krupina. Najsilnejšie obchodné firmy reprezentované svojimi hypermarketmi a supermarketmi upevňujú svoje postavenie aj v menších mestách, ktoré boli hlavným pôsobiskom a zdrojom tržieb analyzovaného spotrebného družstva. Preto sú pre podnik potrebné nové aktivity a rozvojové zámery.

4.2.2 Závázky

Závázky sú cudzími zdrojmi krytia majetku podniku, teda zdroje ktoré sú získané z okolia podniku. Závážkami sú rezervy, závázky a bankové úvery. Závázky a bankové úvery môžu byť dlhodobé alebo krátkodobé a ich cenou je úrok.

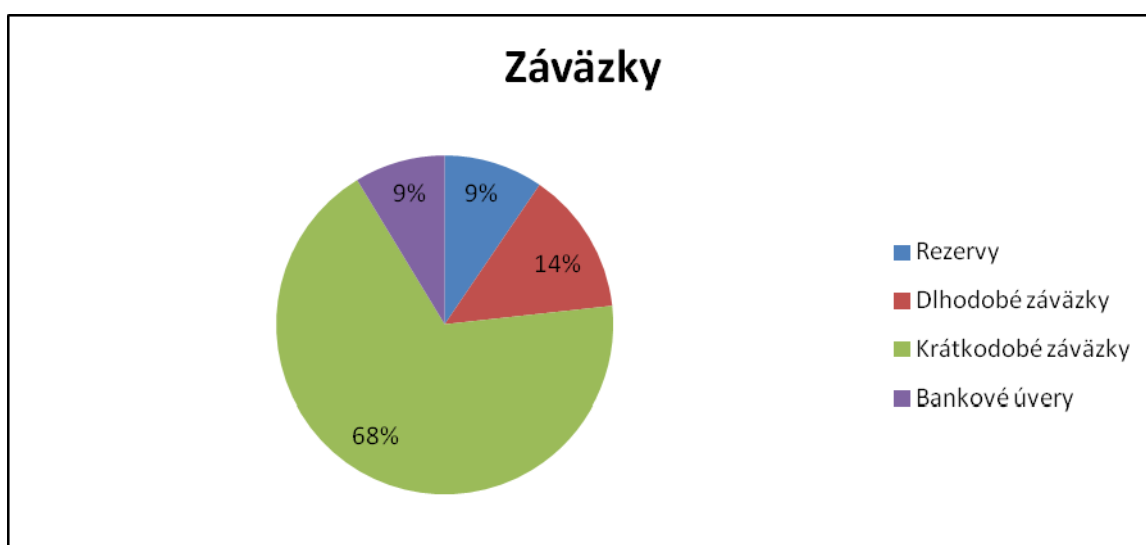
V sledovanom období sme zaznamenali kolísavý priebeh cudzích zdrojov, čo môžeme vidieť v tabuľke 8. V absolútnom vyjadrení došlo k poklesu medzi rokmi 2008 a 2007 o 782 381 €, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje zníženie záväzkov o 9 %. Je to spôsobené hlavne úhradou krátkodobých záväzkov ku koncu roka 2008 a čiastočným splatením bankových úverov. V roku 2009 však došlo k zvýšeniu cudzích zdrojov oproti roku 2008 v absolútnom vyjadrení o 2 636 556 €. Tento nárast bol spôsobený hlavne zvýšením krátkodobých záväzkov. K nárastu rezerv na hodnotu 822 844 € v roku 2008 došlo hlavne z dôvodu zvýšenia krátkodobých rezerv, ktoré si vytvorila účtovná jednotka na nevyčerpané dovolenky zamestnancov a obchodné služby.

Tabuľka 8 Vývoj a štruktúra záväzkov v € v rokoch 2007 - 2009

Ukazovateľ	2007	2008	2009	Zmena		Index	
	€	€	€	09-07	09-08	09/07	09/08
Závázky	8660559	7878178	10514734	1854175	2636556	1,2141	1,3347
Rezervy	602901	822844	1000674	397773	177830	1,6598	1,2161
Dlhodobé záväzky	1403074	1438691	1444351	41277	5660	1,0294	1,0039
Krátkodobé záväzky	4728474	4170750	7155217	2426743	2984467	1,5132	1,7156
Finančné výpomoci	0	0	0	0	0	0	0
Bankové úvery	1926110	1445894	914492	-1011618	-531402	0,4748	0,6325
Časové rozlíšenie	18721	15170	41908	23187	26738	2,2385	2,7626

Zdroj: súvaha 2007 – 2009, vlastné výpočty, roky 2007 – 2008 prepočet konverzným kurzom 1 € = 30,126 Sk

Ako vidíme na obrázku 5 rezervy tvoria 9% podiel na cudzích zdrojoch krytia majetku družstva v roku 2009. V tomto roku ich hodnota vzrástla o 177 830 € oproti roku 2008. Takisto sa jednalo hlavne o krátkodobé rezervy na nevyčerpané dovolenky a obchodné služby. V roku 2009 bol podiel dlhodobých záväzkov na cudzích zdrojoch 14 %. Dlhodobé záväzky podniku tvoria sú tvorené hlavne záväzkami zo sociálneho fondu. Výraznou zložkou tejto položky súvaHY je taktiež odložený daňový záväzok. V sledovanom období vidíme rastúce hodnoty tejto položky, čo môžeme hodnotiť negatívne. Podnik by mal uhradiť hlavne svoje záväzky zo sociálneho fondu.

Obrázok 5 Štruktúra záväzkov v % v roku 2009

Zdroj: tabuľka 8

Najpodstatnejšou zložkou cudzích zdrojov sú krátkodobé záväzky. V roku 2009 bol ich podiel na záväzkoch družstva 68 %. Tieto krátkodobé záväzky sú tvorené hlavne záväzkami z obchodného styku. Zatiaľ čo v roku 2008 sledujeme ich pokles oproti predchádzajúcemu roku, v roku 2009 je to naopak ich nárast o 2 984 467 € oproti roku 2008. Znamená to, že účtovná jednotka ku koncu roku 2009 neuhradila svoje záväzky voči odberateľom, čo môžu obchodní partneri hodnotiť negatívne. Ak by sa táto skutočnosť stala pravidlom mohlo by to viesť k problémom s dodávateľmi, ktorí by prerušili s družstvom svoje zmluvy. COOP Jednota Krupina, spotrebné družstvo v sledovanom období nečerpalo žiadne finančné výpomoci. Bežný bankový úver čerpala účtovná jednotka len v roku 2008 a to vo výške 836 615 €. Išlo o čerpanie kontokorentného úveru od Slovenskej sporiteľne, a. s. Vo všetkých rokoch sledovaného obdobia môžeme sledovať čerpanie dlhodobých bankových

úverov. Jednalo sa o investičné úvery na výstavbu supermarketu v Podlaviciach a odkúpenie prevádzkových jednotiek v Považskej Bystrici, ktoré boli čerpané od mája 2007. Podnik splácal v sledovanom období tieto úvery a v roku 2009 vidíme pokles záväzkov v absolútnom vyjadrení o 1 011 618 €.

4.3 Analýza výkazu ziskov a strát

Na základe výsledku hospodárenia môžeme posúdiť úspešnosť, resp. neúspešnosť podnikateľského subjektu. Údaje na vypracovanie analýzy výkazu ziskov a strát sú čerpané z výkazu ziskov a strát jednotlivých rokov sledovaného obdobia, t. j. roky 2007 – 2009.

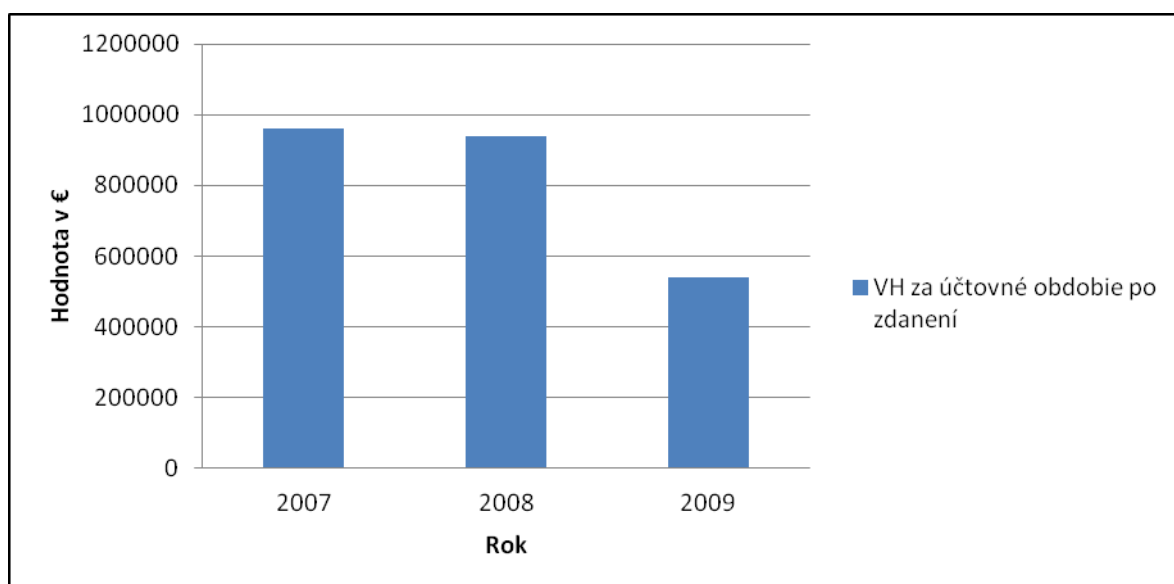
Tabuľka 9 Vývoj a štruktúra výsledku hospodárenia v € v rokoch 2007 - 2009

Ukazovateľ	2007	2008	2009	Zmena		Index	
	€	€	€	09-07	09-08	09/07	09/08
Výnosy z HČ	69729967	75128361	71725352	1995385	-3403009	1,0286	0,9547
Náklady z HČ	68439587	73763825	70966455	2526868	-2797370	1,0369	0,9620
VH z HČ	1290380	1364536	758897	-531483	-605639	0,5881	0,5561
Výnosy z FČ	127232	98088	137181	9949	39093	1,0781	1,3985
Náklady z FČ	223461	259344	210131	-13330	-49213	0,9403	0,8102
VH z FČ	-96229	-161256	-72939	-169168	-234195	-0,7579	-0,4523
VH z BČ pred zdanením	1194151	1203280	685958	-508193	-517322	0,5744	0,5700
Daň z príjmov za BČ	232092	265551	145792	-86300	-119759	0,6281	0,5490
VH z BČ po zdanení	962059	937728	540166	-421893	-397562	0,5614	0,5760
Výnosy z MČ	6639	0	0	-6639	0	0	0
Náklady z MČ	6639	0	0	-6639	0	0	0
VH z MČ pred zdanením	0	0	0	0	0	0	0
Daň z príjmov za MČ	0	0	0	0	0	0	0
VH z MČ po zdanení	0	0	0	0	0	0	0
VH za ÚO pred zdanením	1194151	1203280	685958	-508193	-517322	0,5744	0,5700
VH za ÚO po zdanení	962059	937728	540166	-421893	-397562	0,5614	0,5760

Zdroj: výkaz ziskov a strát 2007 – 2009, vlastné výpočty, roky 2007 – 2008 prepočet konverzným kurzom 1 € = 30,126 Sk

Ako môžeme vidieť na údajoch v tabuľke 9 podnik dosahuje kladný výsledok hospodárenia v sledovanom období, teda zisk. Aj napriek strate z finančnej činnosti v jednotlivých rokoch podnik za účtovné obdobia vykazuje zisky. Výnosy z hospodárskej činnosti prevyšujú náklady z hospodárskej činnosti. Najväčšou položkou týchto výnosov sú tržby z predaja tovaru, keďže ide o podnik, ktorého hlavnou činnosťou je maloobchodný predaj. Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti bol v roku 2008 1 364 536 €, čo je o 5,44 % viac ako v predchádzajúcom roku, v absolútnom vyjadrení o 56 tis. € oproti roku 2007. Negatívne hodnotíme pokles výsledku hospodárenia z hospodárskej činnosti v roku 2009 na hodnotu 758 897 €. Je to spôsobené hlavne výrazným poklesom tržieb a taktiež došlo k nárastu nákladov na spotrebu energie v súvislosti s vyššou energetickou náročnosťou vo všetkých oblastiach. Pozitívne môžeme hodnotiť, že náklady na hospodársku činnosť v roku 2009 sú nižšie ako v predchádzajúcom roku. Výnosy aj náklady z finančnej činnosti majú kolísavý priebeh. V roku 2008 sledujeme výraznú stratu z finančnej činnosti. Je to spôsobené najmä poklesom výnosov z dlhodobého finančného majetku a nárastom nákladových úrokov. Tento nárast bol spôsobený čerpaním kontokorentného úveru od Slovenskej sporiteľne, a.s. a podnik taktiež čerpal investičné úvery na výstavbu supermarketu v Podlaviciach a odkúpenie prevádzkových jednotiek v Považskej Bystrici. Taktiež vidíme záporný výsledok hospodárenia z finančnej činnosti v jednotlivých rokoch. Strata z tejto činnosti v roku 2008 narástla o 65 tis. € oproti roku 2007, čo hodnotíme negatívne. Podnik by mal preto v budúcnosti lepšie zvážiť, aké finančné operácie bude uskutočňovať. V každom roku sledovaného obdobia podnik vykazuje nulový výsledok hospodárenia z mimoriadnej činnosti. Tento je výsledkom mimoriadnych, náhodných udalostí. Na základe týchto skutočností môžeme povedať, že ku nim v podniku nedošlo a tak neovplyvnil výsledok hospodárenia za účtovné obdobie kladne, ani záporne.

Celkovo môžeme hodnotiť výnosovú situáciu podniku kladne. V sledovanom období podnik dosahuje kladný výsledok hospodárenia, ktorý má ale klesajúcu tendenciu ako vidíme na obrázku 6. V roku 2008 bol zisk podniku 937 728 €. Oproti predchádzajúcemu roku je to pokles o 24 331 €. Ako vidíme najnižší výsledok hospodárenia v sledovanom období podnik vykázal v roku 2009. V absolútnom vyjadrení to predstavuje zníženie zisku o 421 893 € oproti roku 2007. V roku 2009 podniku klesli hlavne tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb, z predaja dlhodobého majetku a materiálu a výnosy z cenných papierov a podielov, ktoré spôsobili zníženie zisku.

Obrázok 6 Vývoj výsledku hospodárenia v € v rokoch 2007 – 2009

Zdroj: tabuľka 9

Na základe obrázku 6 vidíme, že zisky podniku v jednotlivých rokoch klesajú. Negatívne hodnotíme skutočnosť, že v roku 2009 bol zisk účtovnej jednotky pod hranicou 600 000 €, zatiaľ čo v predchádzajúcich rokoch jeho zisky neklesli pod hranicu 900 000 €. Môžeme to pripísať slabej konkurencieschopnosti družstva a v jeho záujme by bolo posilniť svoje postavenie na trhu, viesť a motivovať riadiacich pracovníkov k novým aktivitám, rozvojovým zámerom.

4.4 Posúdenie financovania neobežného a obežného majetku

Zlaté bilančné pravidlo hodnotí vzťahy medzi majetkom podniku a zdrojmi jeho krytia, podľa tohto pravidla sú prípustné na finančné krytie neobežného majetku len také finančné zdroje, ktoré má podnik dlhodobo k dispozícii. Takýmito zdrojmi sú vlastné imanie a dlhodobý cudzí kapitál. Platí, že celkový objem neobežného majetku má byť menší, ako objem dlhodobých finančných zdrojov. Vtedy je podnik prekapitalizovaný. V opačnom prípade hovoríme o podkapitalizácii podniku.

V oblasti obežného majetku platí to isté pravidlo a teda, obežný majetok má byť krytý krátkodobým cudzím kapitálom. Ak je objem obežného majetku väčší ako objem krátkodobých cudzích zdrojov, podnik je prekapitalizovaný. Ak podnik použije krátkodobý cudzí kapitál na krytie neobežného majetku vzniká tzv. nekrytý dlh a to môže ohroziť stabilitu podniku.

Posúdenie financovania neobežného majetku

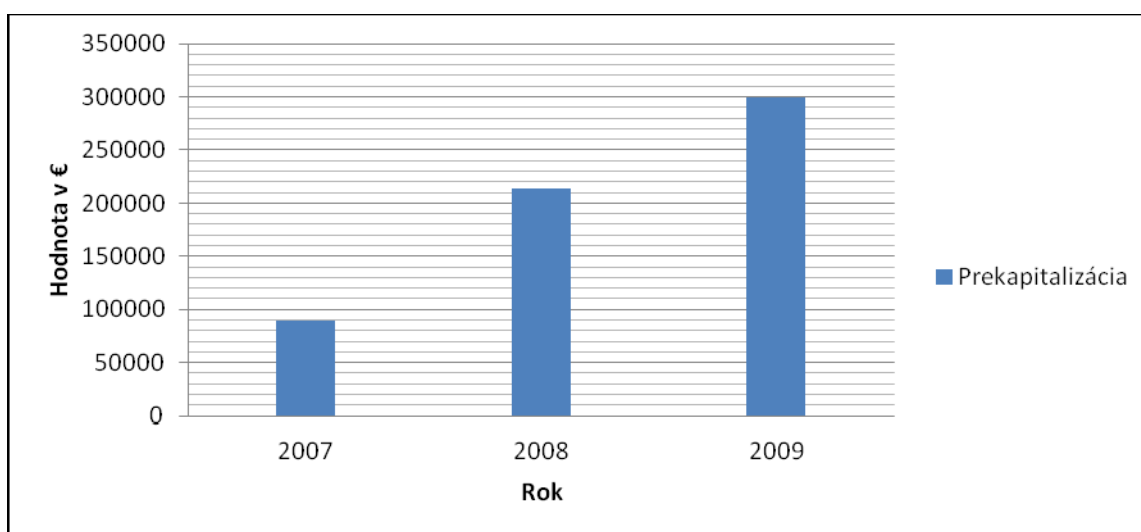
Na základe horizontálnej analýzy súvahy v tabuľke 10 môžeme povedať, že podnik bol v jednotlivých rokoch sledovaného obdobia prekapitalizovaný. Vypočítané rozdiely v jednotlivých rokoch sa mohli použiť na krytie obežného majetku, keďže dlhodobé zdroje postačovali na krytie neobežného majetku.

Tabuľka 10 Financovanie neobežného majetku v € v rokoch 2007 - 2009

Ukazovateľ	2007	2008	2009
	€	€	€
Neobežný majetok	13474175	13605656	13430211
Dlhodobé finančné zdroje	13562936	13819724	13730223
Prekapitalizácia	88761	214068	300012

Zdroj: súvaha 2007 – 2009, vlastné výpočty, roky 2007 – 2008 prepočet konverzným kurzom 1 € = 30,126 Sk

Hodnota čistého pracovného kapitálu v roku 2008 je vyššia o 125 307 € oproti predchádzajúcemu roku v dôsledku splatenia väčšej časti dlhodobých bankových úverov ku koncu tohto roka. V poslednom roku sledovaného obdobia vidíme taktiež nárast čistého pracovného kapitálu na hodnotu 300 012 €. Môžeme povedať, že je zabezpečená stabilita podniku. Naopak negatívne môžeme hodnotiť, že sa znižuje jeho rentabilita.

Obrázok 7 Vývoj čistého pracovného kapitálu v € v rokoch 2007 - 2009

Zdroj: tabuľka 10

Posúdenie financovania obežného majetku

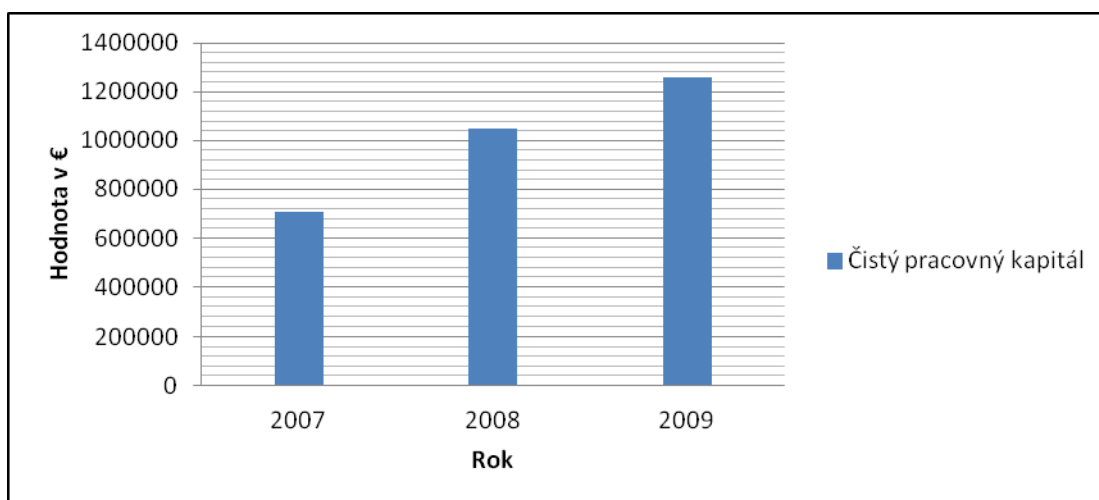
Ako vyplýva z tabuľky 11 účtovná jednotka financovala obežný majetok krátkodobým kapitálom a teda bolo dodržané zlaté bilančné pravidlo. Vo všetkých rokoch sledovaného obdobia hovoríme o prekapitalizácii podniku.

Tabuľka 11 Financovanie obežného majetku v € v rokoch 2007 - 2009

Ukazovateľ	2007	2008	2009
	€	€	€
Obežný majetok - dlhodobé pohľadávky	5433712	5302861	8413938
Krátkodobý cudzí kapitál	4728474	4254365	7155217
Čistý pracovný kapitál	705238	1048496	1258721

Zdroj: súvaha 2007 – 2009, vlastné výpočty, roky 2007 – 2008 prepočet konverzným kurzom 1 € = 30,126 Sk

Hodnota čistého pracovného kapitálu v roku 2008 bola 1 048 496 €, čo je v absolútnom vyjadrení o 343 258 € viac ako v roku 2007. Bolo to spôsobené najmä tým, že podnik vo väčšej miere uhradil svoje záväzky, čím sa znížila hodnota krátkodobého cudzieho kapitálu. V roku 2009 sledujeme najvyššiu hodnotu čistého pracovného kapitálu a to vo výške 1 258 721 €. Tieto skutočnosti môžeme hodnotiť pozitívne.

Obrázok 8 Vývoj čistého pracovného kapitálu v € v rokoch 2007 - 2009

Zdroj: tabuľka 11

4.5 Analýza vybraných finančných ukazovateľov

Analýza majetkovej, finančnej a výnosovej situácie podniku je základom pre riešenie komplexnej analýzy každého podniku. V diplomovej práci sa na zhodnotenie finančnej situácie podniku ex-post použili pomerové finančné ukazovatele likvidity, aktivity, zadlženosti a rentability.

4.5.1 Ukazovatele likvidity

Likviditu môžeme charakterizovať ako súhrn všetkých likvidných prostriedkov, ktoré má podnik k dispozícii na úhradu svojich splatných záväzkov.

Pri hodnotení pohotovej likvidity (likvidita I. stupňa) na základe tabuľky 12 môžeme povedať, že podnik v prvých dvoch rokoch sledovaného obdobia nedosahuje optimálne hodnoty. Na jej zabezpečenie je potrebné, aby sa hodnoty ukazovateľa pohybovali v rozmedzí od 0,2 do 0,6. To znamená, že na 1 euro krátkodobého cudzieho kapitálu pripadá najmenej 20 centov finančných účtov. V sledovanom období v roku 2007 sa hodnota ukazovateľa približovala dolnej hranici požadovaných hodnôt, no v nasledujúcom roku sa jeho hodnota ešte znížila. Hodnotíme to záporne a môžeme povedať, že podnik nedisponoval dostatočným množstvom peňazí v hotovosti a na bankových účtoch a je vhodné, aby podnik zvýšil ich hodnotu. Nízka hodnota tohto ukazovateľa môže spôsobiť podniku problémy s platobnou schopnosťou a solventnosťou. Na obrázku 9 vidíme, že v roku 2009 podnik prekročil dolnú hranicu požadovaných hodnôt a výsledok hodnotíme pozitívne. V tomto roku pripadá na 1 € krátkodobého cudzieho kapitálu 26 centov finančných účtov. Je to spôsobené tým, že účtovná jednotka zvýšila objem finančných účtov, hlavne peňazí na účtoch v bankách.

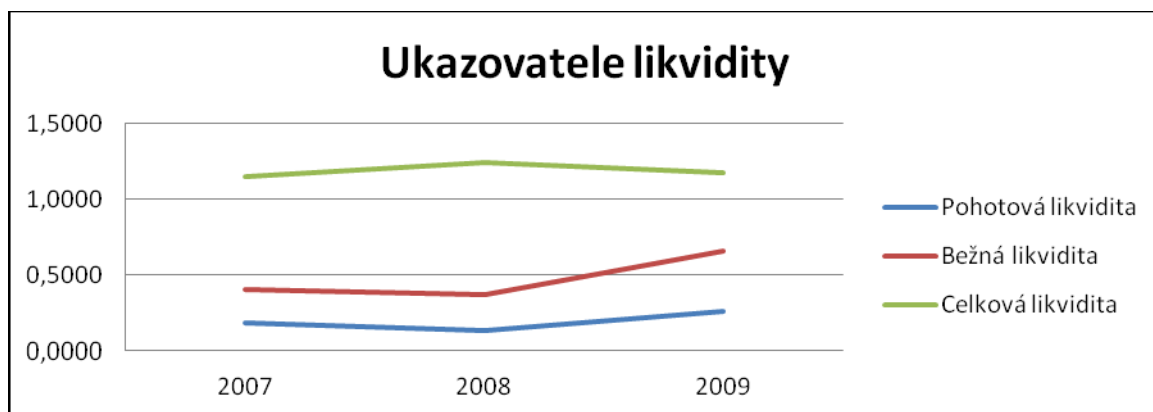
Tabuľka 12 Ukazovatele likvidity v rokoch 2007 – 2009 (koef.)

Ukazovateľ	2007	2008	2009	Zmena		Index	
				09-07	09-08	09/07	09/08
Pohotová likvidita	0,1883	0,1364	0,2604	0,0721	0,1240	1,3827	1,9090
Bežná likvidita	0,4020	0,3727	0,6616	0,2596	0,2889	1,6458	1,7752
Celková likvidita	1,1491	1,2465	1,1759	0,0268	-0,0705	1,0232	0,9434

Zdroj: súvaha 2007 – 2009, vlastné výpočty, roky 2007 - 2008 prepočet konverzným kurzom 1 € = 30,126 Sk

Optimálne hodnoty bežnej likvidity (likvidita II. stupňa) sú v rozmedzí 1 až 1,5. Ako vyplýva z tabuľky 12 podnik ich nedosahuje, keďže hodnoty ukazovateľa sú nižšie ako 1 a ich vývin má kolísavú tendenciu. Z údajov vidíme, že hodnoty tohto ukazovateľa sú hlboko pod požadovanou hranicou, čo hodnotíme negatívne. V poslednom roku sledovaného obdobia bežná likvidita predstavovala hodnotu 0,6616, čo znamená, že sa zvýšila oproti predchádzajúcemu roku v absolútnom vyjadrení o 0,2889. Hodnotenie je však stále negatívne keďže nebola prekročená dolná hranica intervalu, ako vidíme na obrázku 9 a podnik musí na zaplatenie záväzkov likvidovať zásoby.

Celková likvidita (likvidita III. stupňa) vyjadruje do akej miery je podnik schopný kryť krátkodobé záväzky obežným majetkom. Jej odporúčané hodnoty sú v rozmedzí od 1,5 do 2,5, pričom optimum je 2. Podľa hodnôt ukazovateľa v tabuľke 12 možno konštatovať, že podniku sa nepodarilo dosiahnuť optimálnu hodnotu ani v jednom roku sledovaného obdobia. To znamená, že podnik nedokáže pokryť svoje dlhy obežným majetkom. Hodnota ukazovateľa je v jednotlivých rokoch nízka. Môžeme to pripísať tomu, že podnik v roku 2008 čerpal bežný bankový úver a v poslednom roku sledovaného obdobia sa zvýšili hodnoty krátkodobých záväzkov, ktoré negatívne ovplyvnili hodnoty ukazovateľa. Naopak nemá dostatok peňažných prostriedkov. Ich hodnota by sa mohla zvýšiť, keby boli včas splatené krátkodobé pohľadávky.

Obrázok 9 Vývoj ukazovateľov likvidity v rokoch 2007 – 2009 (koef.)

Zdroj: tabuľka 12

4.5.2 Ukazovatele aktivity

Ukazovatele aktivity merajú podiel skúmanej zložky majetku na výsledku hospodárenia. Vyjadrujú ako efektívne podnik hospodári so svojim majetkom.

Doba obratu zásob vyjadruje počet dní od nákupu zásob až po ich zmenu na peňažné prostriedky. Odporúčané hodnoty ukazovateľa sú pod 30 dní. Ako vidíme v tabuľke 13 hodnota tohto ukazovateľa v roku v sledovanom období je 19 dní, čo hodnotíme pozitívne. Za presnejší sa však považuje výpočet ukazovateľa vo vzťahu k nákladom. Jeho hodnoty sú o 3 dni viac, čo znamená, že obežný majetok je 22 dní viazaný vo forme zásob.

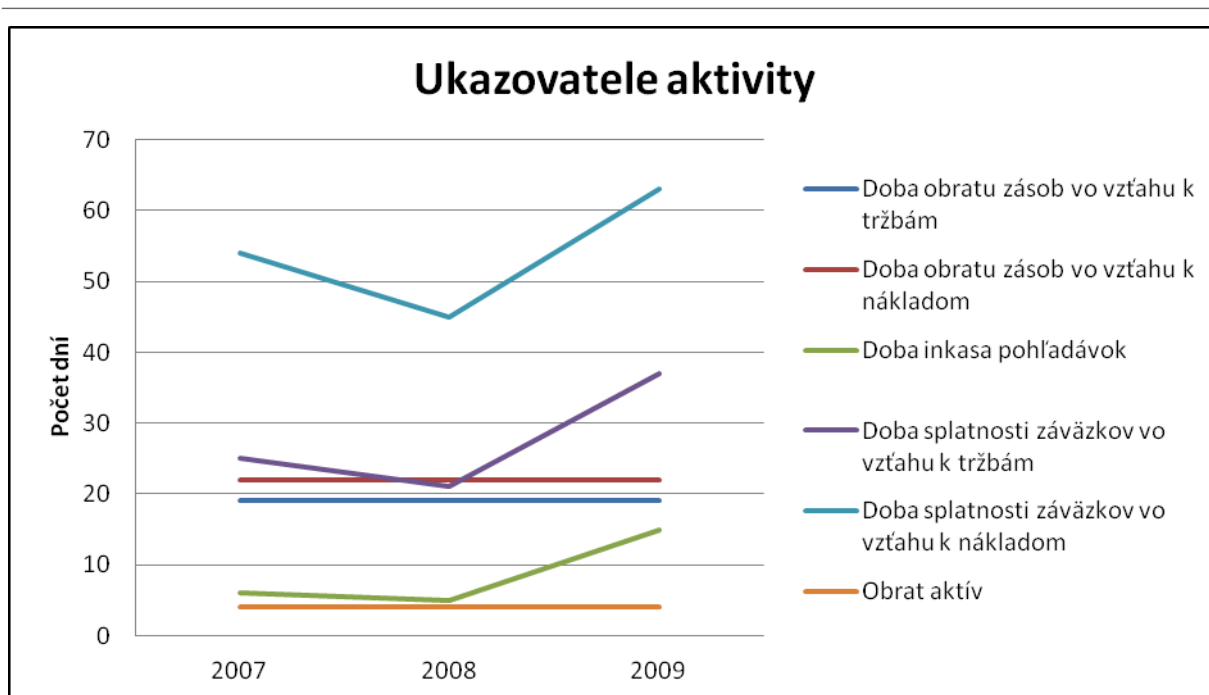
Doba inkasa pohľadávok vyjadruje, koľko dní trvá, kým dôjde od realizácie objednávky k inkasu. V skúmanom podniku je doba inkasa 6 dní v roku 2007 a 5 dní v nasledujúcom roku. Túto skutočnosť hodnotíme kladne a vypovedá o solventnosti obchodných partnerov. Čím by bola hodnota tohto ukazovateľa vyššia, tým by sme ju hodnotili negatívnejšie, pretože by mohla spôsobiť platobnú neschopnosť, čo by znamenalo problémy pre účtovnú jednotku. V roku 2009 sa počet dní zvýšil na 15. Túto skutočnosť hodnotíme negatívne a odporúča sa, aby sa doba inkasa znížila na predchádzajúci počet dní, resp. skrátila.

Tabuľka 13 Vývoj ukazovateľov aktivity v dňoch v rokoch 2007 - 2009

Ukazovateľ	2007	2008	2009	Zmena		Index	
				09-07	09-08	09/07	09/08
Doba obratu zásob vo vzťahu k tržbám	19	19	19	0	0	1,0000	1,0000
Doba obratu zásob vo vzťahu k N	22	22	22	0	0	1,0000	1,0000
Doba inkasa pohľadávok	6	5	15	9	10	2,5000	3,0000
Doba splatnosti záväzkov vo vzťahu k tržbám	25	21	37	12	16	1,4800	1,7619
Doba splatnosti záväzkov vo vzťahu k N	54	45	63	9	18	1,1667	1,4000
Obrat aktív	4	4	4	0	0	1,0000	1,0000

Zdroj: súvaha 2007 – 2009, výkaz ziskov a strát 2007 – 2009, vlastné výpočty, roky 2007 – 2008 prepočet konverzným kurzom 1 € = 30,126 Sk

Obrat aktív je ukazovateľ, ktorý komplexne meria využitie majetku a slúži na hodnotenie bonity účtovnej jednotky. Hodnoty tohto ukazovateľa sú vyrovnané, čo môžeme vidieť aj na obrázku 10. V sledovanom období sa majetok obrátil v tržbách štyri krát. Na základe tejto skutočnosti môžeme povedať, že podnik efektívne využíva svoj majetok.

Obrázok 10 Vývoj ukazovateľov aktivity v dňoch v rokoch 2007 - 2009

Zdroj: tabuľka 13

Na základe tabuľky 13 vidíme, že hodnota ukazovateľa doba splatnosti záväzkov sa znížila z 25 dní v roku 2007 na 21 dní v roku 2008. To znamená, že podnik skrátil splácanie záväzkov voči svojim obchodným partnerom. Na základe výsledkov môžeme podnik hodnotiť pozitívne a keďže hodnoty sú pod 30 dní povedať, že podnik sa správa solídne voči svojim dodávateľom. Opačná situácia, čo vidíme aj na obrázku 10, nastala v poslednom roku sledovaného obdobia. Doba splácania je 37 dní. Podnik by mal túto dobu skrátiť, lebo mu môže hroziť strata obchodných partnerov. Na obrázku 10 vidíme, že doba splatnosti záväzkov vo vzťahu k tržbám klesla pod 50 dní v roku 2008, no v nasledujúcom roku opäť vzrástla a dosahuje najvyššie hodnoty. Z obrázka 10 tiež vyplýva, že doba inkasa pohľadávok je nižšia ako doba splatnosti záväzkov a teda správanie sa odberateľov je zodpovednejšie. Účtovná jednotka by mala prehodnotiť svoj prístup a skrátiť dobu uhrádzania svojich záväzkov.

4.5.3 Ukazovatele zadlženosti

Ukazovatele zadlženosti hovoria v akom rozsahu je majetok podniku financovaný cudzími zdrojmi. Podstatou je nájsť optimálny vzťah medzi vlastnými a cudzími zdrojmi.

Celková zadlženosť vyjadruje podiel cudzích zdrojov na celkovom kapitáli podniku. Odporúčaná hodnota tohto ukazovateľa by nemala prekročiť hranicu 50 %. V sledovanom období sú hodnoty ukazovateľa pod 50 %. V roku 2007 je to 45,79 %, v nasledujúcom roku

cudzie zdroje tvorili 41,66 % celkovej hodnoty kapitálu. Najvyššiu hodnotu sledujeme v roku 2009, keď celková zadlženosť vzrástla o 6,41 % oproti predchádzajúcemu roku. Aj napriek tomu môžeme však vývoj ukazovateľa môžeme hodnotiť pozitívne a konštatovať, že podnik nie je závislý od cudzích zdrojov.

Tabuľka 14 Vývoj ukazovateľov zadlženosti v rokoch 2007 - 2009 (koef.)

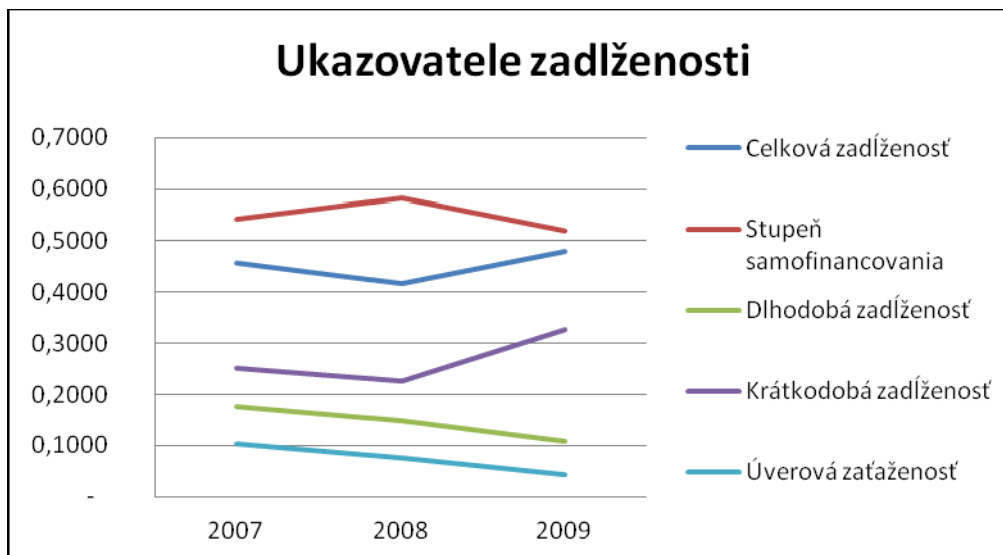
Ukazovateľ	2007	2008	2009	Zmena		Index	
				09-07	09-08	09/07	09/08
Celková zadlženosť	0,4579	0,4166	0,4795	0,0216	0,0629	1,0472	1,1511
Stupeň samofinancovania	0,5411	0,5826	0,5186	-	-	0,9584	0,8901
Dlhodobá zadlženosť	0,1760	0,1481	0,1076	-	-	0,6111	0,7263
Krátkodobá zadlženosť	0,2500	0,2250	0,3263	0,0763	0,1014	1,3052	1,4505
Úverová zaťaženosť	0,1018	0,0765	0,0417	-	-	0,4095	0,5455
Úrokové krytie	11,3914	10,5697	13,8991	2,5077	3,3294	1,2201	1,3150
Úrokové krytie so zahrnutím odpisov	20,2865	19,3759	35,4074	15,1209	16,0315	1,7454	1,8274

Zdroj: súvaha 2007 – 2009, výkaz ziskov a strát 2007 – 2009, vlastné výpočty, roky 2007 – 2008 prepočet konverzným kurzom 1 € = 30,126 Sk

Podľa údajov v tabuľke 14 vidíme, že stupeň samofinancovania podniku je nad úrovňou 50 %. To znamená, že podnik dosahuje vyšší stupeň samostatnosti. Čím vyššia je hodnota tohto ukazovateľa, tým viac je podnik schopný kryť vlastnými zdrojmi svoje potreby a jeho závislosť na veriteľoch je nízka. V sledovanom období rastie hodnota ukazovateľa, keď v roku 2008 podnik dosiahol úroveň 58,26 %. V nasledujúcom roku hodnoty ukazovateľa klesli o 2,25 % oproti roku 2007. Celkovo však vývin tohto ukazovateľa v COOP Jednota Krupina hodnotíme pozitívne, môžeme povedať, že jeho financovanie je odolné voči kríze.

Na základe ukazovateľa dlhodobá zadlženosť v tabuľke 14 môžeme povedať, že financovanie majetku dlhodobým cudzím kapitálom sa v sledovanom období znižuje. Kým v roku 2007 bolo 17,6 % majetku podniku financované dlhodobým cudzím kapitálom, v roku 2008 už jeho hodnota ukazovateľa klesla na 14,81 %. V poslednom roku sledovaného obdobia sa taktiež znížila na 10,76 %. Ukazovateľ krátkodobá zadlženosť má kolísavú tendenciu. V roku 2007 podnik financoval 25 % majetku krátkodobým kapitálom a v roku

2008 už použitie krátkodobého kapitálu na financovanie majetku znížil na 22,5 %. No v roku 2009 zvýšil jeho použitie na 32,63 %, čo sú najvyššie hodnoty za sledované obdobie. Na základe obrázku 11 vidíme, že dlhodobá zadlženosť klesá a je nižšia ako krátkodobá, ktorá naopak rastie.

Obrázok 11 Vývoj ukazovateľov v rokoch 2007 - 2009

Zdroj: tabuľka 14

Hodnotu ukazovateľa úverová zaťaženosť považujeme za prijateľnú ak je pod hranicou 50 %. Na základe tabuľky 14 môžeme povedať, že podnik je hodnotený pozitívne. V sledovanom období je jeho úverová zaťaženosť hlboko pod danou hranicou a klesá podiel úročených cudzích zdrojov na celkovom kapitále. V roku 2008 je úverová zaťaženosť na úrovni 7,65 %, čo je o 2,53 % menej ako v predchádzajúcom roku. V tabuľke 14 tiež vidíme, že úverová zaťaženosť v roku 2009 klesla o 4,47 % oproti predchádzajúcemu roku na 4,17 %. Tento pokles je vyjadrený indexom 0,5455.

Úrokové krytie sa v sledovanom období pohybuje v intervale od 10,59 do 13,89. Najvyššiu hodnotu sledujeme v roku 2009. Podnik zvýšil krytie úrokov v absolútnom vyjadrení o 3,3249 oproti predchádzajúcemu roku. Tieto skutočnosti hodnotíme pozitívne a môžeme konštatovať, že účtovná jednotka je schopná uhradiť cenu za cudzí kapitál, teda úrok. Úrokové krytie so zahrnutím odpisov má kolísavú tendenciu. Najvyššiu hodnotu sme zaznamenali v roku 2009, keď v absolútnom vyjadrení narástla o 16,3015 oproti predchádzajúcemu roku. Tieto skutočnosti taktiež hodnotíme kladne, podnik je schopný hradiť cenu cudzích zdrojov.

4.5.4 Ukazovatele rentability

Rentabilita je finančná kategória, ktorá charakterizuje výnos z podnikania za určité obdobia ako pomer výsledku hospodárenia a kapitálu. V ukazovateľoch rentability sa premieta vplyv predchádzajúcich pomerových ukazovateľov na zisk podniku.

Rentabilita celkového kapitálu patrí k najdôležitejším ukazovateľom na základe ktorého hodnotíme činnosť podniku. Hodnota ukazovateľa má kolísavú tendenciu, keď v roku 2007 pripadá na 1 € vloženého kapitálu 6,92 € zisku, tak v roku 2008 je to už 7,02 €. Naopak v roku 2009 na 1 € kapitálu pripadá len 3,37 € zisku. To znamená pokles o 3,55 € oproti roku 2007. Rast tohto ukazovateľa v roku 2008 je odrazom výsledku hospodárenia v danom roku sledovaného obdobia. V roku 2009 v značnej miere klesli zisky podniku a to sa odrazilo aj na ukazovateli rentability celkového kapitálu.

Ukazovateľ ROE, ktorý nazývame aj návratnosť vlastného kapitálu vyjadruje efektívnosť reprodukcie vlastného kapitálu vloženého do podnikania. V sledovanom období mal tento ukazovateľ klesajúcu tendenciu ako vidíme aj na obrázku 12, čo hodnotíme negatívne. Hodnota tohto ukazovateľa sa v roku 2008 znížila na úroveň 8,51 % oproti roku 2007. Na 1 € vlastného kapitálu pripadlo 8,51 € zisku. V roku 2009 už na 1 € vlastných zdrojov pripadlo o 4,65 € zisku menej ako v roku 2007. Na základe tabuľky 15 môžeme povedať, že podnik zhodnocuje vlastný kapitál. S porovnaním s úrokovými sadzbami v bankách môžeme povedať, že kapitál vložený do podniku prináša dostatočný výnos zodpovedajúci riziku investície.

Tabuľka 15 Vývoj ukazovateľov rentability v rokoch 2007 - 2009 (koef.)

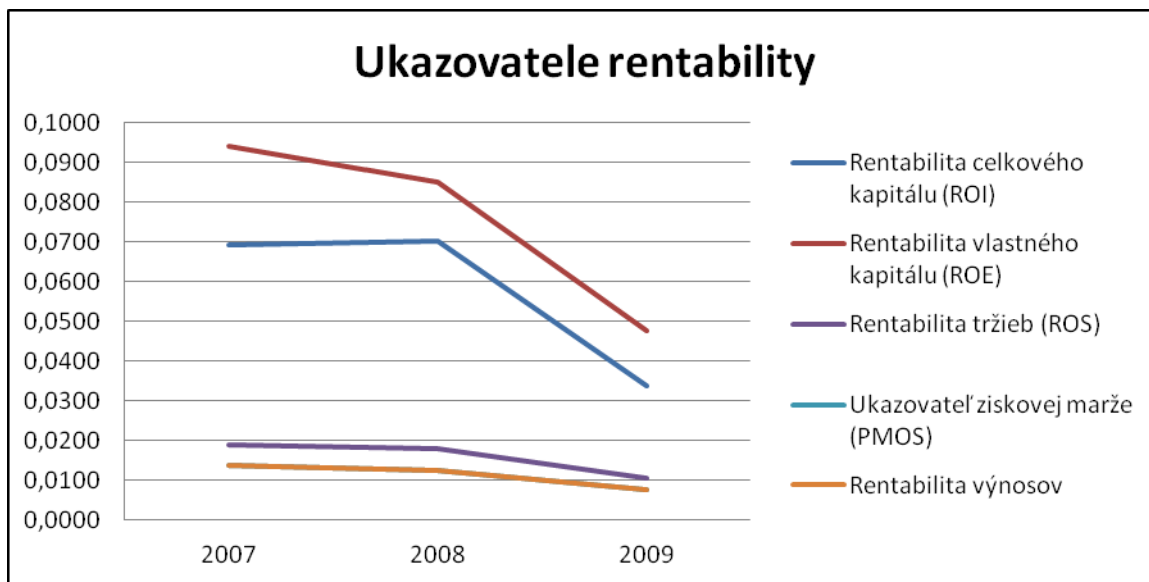
Ukazovateľ	2007	2008	2009	Zmena		Index	
				09-07	09-08	09/07	09/08
Rentabilita celkového kapitálu	0,0692	0,0703	0,0337	-0,0355	-0,0366	0,4869	0,4796
Rentabilita vlastného kapitálu	0,0940	0,0851	0,0475	-0,0465	-0,0376	0,5052	0,5581
Rentabilita tržieb	0,0191	0,0179	0,0105	-0,0086	-0,0075	0,5472	0,5826
Ukazovateľ ziskovej marže	0,0140	0,0127	0,0076	-0,0064	-0,0050	0,5442	0,6035
Rentabilita výnosov	0,0138	0,0125	0,0075	-0,0063	-0,0049	0,5458	0,6030

Zdroj: súvaha 2007 – 2009, výkaz ziskov a strát 2007 – 2009, vlastné výpočty, roky 2007 – 2008 prepočet konverzným kurzom 1 € = 30,126 Sk

Na základe tabuľky 15 môžeme konštatovať, že na 1 € tržieb pripadlo v roku 2007 1,89 € zisku. Rentabilita tržieb nemá rastúcu tendenciu, čo nemôžeme hodnotiť pozitívne, ale

pokles nie je rapídny. Rozdiel medzi ukazovateľom ROS v rokoch 2007 a 2008 je odrazom vyššieho zisku pred zdanením a úrokmi v roku 2007 a teda aj vyššou hodnotou ukazovateľa. Ako vidíme aj na obrázku 12 v poslednom roku sledovaného obdobia hodnoty ukazovateľa klesli a na 1 € tržieb pripadlo o 75 centov zisku menej ako v roku 2008. Ukazovateľ ziskovej marže je modifikáciou predchádzajúceho ukazovateľa (ROS). V tomto ukazovateli sa berie do úvahy čistý zisk, teda zisk po zdanení. Ukazovateľ ziskovej marže mal v sledovanom období klesajúcu tendenciu. To znamená, že v rokoch 2009 a 2008 pripadlo na 1 € obratu menej € zisku ako v roku 2007. Na základe tabuľky 15 môžeme konštatovať, že na 1 € obratu pripadá v roku 2009 76 centov zisku, čo je o 50 centov menej ako v roku 2008 a 64 centov v roku 2007. Tieto skutočnosti môžeme pripísať vývoju výsledku hospodárenia, ktoré má klesajúcu tendenciu a celkovo vývoj rentability tržieb hodnotíme negatívne.

Pri ukazovateli rentability výnosov môžeme vidieť jeho klesajúcu tendenciu. Hodnoty ukazovateľa v sledovanom období klesajú, čo je spôsobené nižším ziskom v jednotlivých rokoch. Kým v roku 2007 pripadalo na 1 € výnosov 1,38 € zisku v roku 2009 je to 63 centov menej. Odporúča sa, aby tieto hodnoty boli čo najvyššie. Túto požiadavku podnik nespĺňa.

Obrázok 12 Vývoj ukazovateľov rentability v rokoch 2007 – 2009 (koef.)

Zdroj: tabuľka 15

5 Záver

Úspech podnikateľských subjektov v trhovej ekonomike je daný kapitálovou a trhovou výnosnosťou podniku, výkonnosťou a kapitálovou silou. Podnik sa tak isto musí prispôsobovať aj spoločenským požiadavkám spotrebiteľov. Na trhu dokážu uspieť len ekonomicky silné podniky. Preto je pre podniky dôležité vypracovať finančnú analýzu a uplatniť ju pri finančnom riadení a rozhodovaní, odhaliť podnikové silné a slabé stránky.

Predmetom diplomovej práce bola analýza majetkovej štruktúry a zdrojov majetku vybraného podnikateľského subjektu. Objektom skúmania bolo COOP Jednota Krupina, spotrebné družstvo. Analýza majetku a zdrojov krytia bola vykonaná za roky 2007, 2008 a 2009. Hlavnými zdrojmi údajov boli súvaha, výkaz ziskov a strát a výročná správa.

Na základe analýzy majetkovej štruktúry podniku môžeme konštatovať, že hodnota majetku podniku mala v sledovanom období kolísavý priebeh. Pozitívne môžeme hodnotiť, že majetok v poslednom roku sledovaného obdobia dosiahol najvyššiu hodnotu. Nárast hodnoty majetku o 3 015 919 € od roku 2008 do roku 2009 je odrazom hlavne kúpy nového informačného systému OBIS od firmy U-SLUNO a. s., keď hodnota nehmotného majetku vzrástla v spomínanom období o 45 018 €. Ďalej došlo k nárastu krátkodobých pohľadávok a finančných účtov.

Neobežný majetok tvorí 61%-ný podiel na celkových aktívach podniku. Podstatnú časť neobežného majetku tvorí dlhodobý hmotný majetok, u ktorého vidíme pokles o 94 533 € v roku 2009 oproti roku 2007. Dôvodom tohto poklesu je najmä odpredanie nepotrebných objektov, ktoré podnik vlastnil, siedmych pozemkov a motorových vozidiel. Dlhodobý nehmotný majetok podnik vykazoval len v rokoch 2008 a 2009 a je tvorený už spomenutým informačným systémom. V prvých dvoch rokoch sledovaného obdobia sledujeme vyrovnané hodnoty dlhodobého finančného majetku. V poslednom roku sledovaného obdobia došlo k nepatrnému zvýšeniu dlhodobého finančného majetku v absolútnom vyjadrení o 8 €. Dlhodobý finančný majetok je tvorený podielovými cennými papiermi v spoločnosti s podstatným vplyvom. Jedná sa o spoločnosť LCS, a.s. (Logistické centrum Stred), ktorá zabezpečuje pre podnikateľský subjekt veľkoobchodnú činnosť, ktorej akcie vlastní COOP Jednota Krupina, spotrebné družstvo v hodnote 12 780 € od roku 2006.

Obežný majetok je tvorený zásobami, krátkodobými pohľadávkami a finančnými účtami a v sledovanom období môžeme vidieť jeho kolísavý priebeh. V roku 2009 vzrástla hodnota neobežného majetku v absolútnom vyjadrení o 3 111 077 €. Tento nárast je

spôsobený hlavne zmenami krátkodobých pohľadávok a finančných účtov. Hlavnú položku zásob tvorí tovar evidovaný v predajných jednotkách, keďže účtovná jednotka podniká v segmente maloobchodu. Jednou z položiek krátkodobých pohľadávok sú pohľadávky z obchodného styku, pri ktorých však sledujeme ich klesajúcu tendenciu, keď v roku 2009 klesla ich hodnota v absolútnom vyjadrení o 23 261 € oproti roku 2008. Tento pokles môžeme pripísať zvýšenej platobnej disciplíne odberateľov. Výrazný nárast sledujeme pri položke iné pohľadávky, ktoré sú tvorené najmä pohľadávkami z nájmu. Účtovná jednotka prenajímala v roku 2009 celkom 117 nebytových priestorov a to 43 predajní, 43 bývalých pohostinských zariadení a 31 ďalších objektov. Finančné účty sú tvorené peniazmi a bankovými účtami. Najvyššiu hodnotu bankových účtov sledujeme v roku 2009, keď vidíme nárast oproti roku 2007 o 974 349 €.

Strana pasív je tvorená vlastným kapitálom, cudzími zdrojmi a časovým rozlíšením. Pri vlastnom imaní a záväzkoch sledujeme ich kolísavý priebeh. Pri vlastnom imaní vidíme jeho rastúcu tendenciu, keď v roku 2009 vzrástlo o 1 137 628 € oproti roku 2007. Nárast bol spôsobený navýšením o zisk minulých rokov. Vlastné imanie je tvorené základným imaním, ktoré malo počas sledovaného obdobia klesajúcu tendenciu, pretože počas sledovaného obdobia boli vyplatené vyrovnávacie rozdiely bývalým členom družstva. Ďalej je vlastné imanie tvorené kapitálovými fondmi, fondmi zo zisku, výsledkom hospodárenia minulých rokov a výsledkom hospodárenia za bežné účtovné obdobie.

Cudzie zdroje tvoria rezervy, záväzky a bankové úvery. V roku 2009 sledujeme nárast cudzích zdrojov o 2 636 556 € oproti predchádzajúcemu roku, ktoré vzrástli v závislosti od zvýšenia stavu krátkodobých i dlhodobých záväzkov. V roku 2009 sa znížila hodnota bankových úverov o 1 012 tis. € oproti roku 2007. Sledujeme hlavne zníženie bankových úverov, ktoré podnik čerpal z dôvodu odkúpenia prevádzkových jednotiek v Považskej Bystrici a výstavby Supermarketu v Podlaviciach. Časové rozlíšenie vykazovalo kolísavý priebeh, keď najvyššiu hodnotu dosiahlo v roku 2009 a to 41 908 €.

Na základe posúdenia výkazu ziskov a strát v sledovanom období môžeme konštatovať, že podnik vykázal zisk vo všetkých rokoch sledovaného obdobia. Túto skutočnosť môžeme hodnotiť pozitívne. Naopak negatívne môžeme hodnotiť zníženie čistého zisku v poslednom roku sledovaného obdobia na hodnotu 540 166 €, čo je v absolútnom vyjadrení pokles o 421 893 € oproti prvému sledovanému roku. V záujme účtovnej jednotky by malo byť hľadať efektívne cesty na zvyšovanie výsledku hospodárenia, hlavne zvýšením konkurencieschopnosti, keďže výrazný pokles bol zaznamenaný aj v oblasti výnosov

z hospodárskej činnosti, presnejšie výnosov z predaja tovaru a výnosov z predaju vlastných výrobkov.

Posúdením financovania neobežného majetku sme zistili, že dlhodobý kapitál bol vo všetkých rokoch sledovaného obdobia vyšší ako hodnota neobežného majetku a dlhodobých pohľadávok. Túto skutočnosť môžeme hodnotiť pozitívne, pretože dlhodobý kapitál podniku postačoval na krytie neobežného majetku.

Na základe posúdenia financovania obežného majetku môžeme povedať, že podnik dosiahol čistý pracovný kapitál vo všetkých rokoch sledovaného obdobia. Podľa uvedeného konštatujeme, že hodnota obežného majetku vo všetkých sledovaných rokoch prevyšovala hodnotu krátkodobého cudzieho kapitálu, čo hodnotíme pozitívne. A môžeme konštatovať, že podnik nepoužíva krátkodobý kapitál na krytie neobežného majetku.

Z ukazovateľov likvidity sme zvolili výpočet pohotovej, bežnej a celkovej likvidity. Počas sledovaného obdobia vidíme, že likvidita nedosahuje požadované hodnoty. Najpozitívnejšie môžeme hodnotiť pohotovú likviditu, ktorá sa najviac približuje požadovaným hodnotám, ale z hodnoty ukazovateľa vidíme, že podnik by mal zvýšiť množstvo peňazí v hotovosti a na bankových účtoch. Pri posudzovaní bežnej likvidity musíme konštatovať, že podnik sa musí spoliehať na predaj zásob, pretože hodnoty tohto ukazovateľa sú nižšie ako 1. Celková likvidita vykazovala kolísavý priebeh. Jej najvyššiu hodnotu sledujeme v roku 2008.

Ukazovatele aktivity vykazujú pre podnik pozitívne hodnoty. Zvolili sme výpočet doby obratu zásob, doba inkasa pohľadávok, dobu splácania záväzkov a obrat aktív. V zvolených ukazovateľoch podnik dosahuje hodnoty nižšie ako odporúčaná hodnota, ktorá je 60 dní. Nárast sledujem pri ukazovateľoch doba inkasa pohľadávok a doba splatnosti záväzkov. Tieto ukazovatele však neprekračujú odporúčané hodnoty a môžeme povedať, že podnik efektívne hospodári so svojim majetkom.

Z ukazovateľov zadlženosti sme zvolili výpočet celkovej zadlženosti, stupňa samofinancovania, dlhodobej a krátkodobej zadlženosti, úverového zaťaženia a úrokového krytia. Celkovú zadlženosť môžeme hodnotiť kladne, pretože sa pohybovala okolo hranice 50% a môžeme konštatovať, že podnik na financovanie svojich potrieb využil o 2 % viac cudzích zdrojov na konci sledovaného obdobia než na začiatku. Hodnoty ukazovateľa stupeň samofinancovania sú nad hranicou 50 %. Na financovanie majetku teda využíva viac vlastného ako cudzieho kapitálu, čo však nemusí byť pre podnik efektívne, keďže vlastný kapitál môže byť drahší ako cudzí. Pozitívne však hodnotíme skutočnosť, že podnik nie je

závislý na veriteľoch. Hodnoty ukazovateľa úverová zaťaženosť sú pod hranicou 50 %. V sledovanom období je jeho úverová zaťaženosť hlboko pod danou hranicou a klesá podiel úročených cudzích zdrojov na celkovom kapitále. Dlhodobá zadlženosť má klesajúcu tendenciu, čo hodnotíme kladne. Naopak ukazovateľ krátkodobá zadlženosť má rastúcu tendenciu, čo je spôsobené najmä zvýšením krátkodobých záväzkov a túto skutočnosť hodnotíme negatívne. Úrokové krytie so zahrnutými odpismi vykazovalo kladné hodnoty, čo znamená, že podnik je schopný prijímať a splácať úvery. Najvyššiu hodnotu tento ukazovateľ dosiahol v roku 2009.

Na základe hodnotenia ukazovateľov rentability môžeme konštatovať, že boli dosiahnuté kladné hodnoty. Výsledok však nemôžeme hodnotiť pozitívne, keďže ukazovatele majú klesajúcu tendenciu. Je to spôsobené tým, že podnik v poslednom roku sledovaného obdobia dosiahol najnižší zisk spomedzi všetkých rokov. Najväčšiu zmenu sme zaznamenali v roku 2009 v porovnaní s rokom 2007 pri rentabilite vlastného kapitálu, keď pokles ukazovateľa je vyjadrený indexom 0,5052 a znížila sa efektívnosť vlastného kapitálu vloženého do podnikania.

Návrh opatrení:

- Zvýšiť likviditu podniku zvyšovaním objemu finančných prostriedkov a znižovaním krátkodobých záväzkov podniku
- Skracovanie doby splácania záväzkov a tým zaistenie lepších vzťahov s dodávateľmi
- Hľadať cesty na dosiahnutie kladného výsledku hospodárenia z finančnej činnosti
- Overovanie solventnosti a spoľahlivosti obchodných partnerov a tým prispieť k zabezpečeniu kratšej doby inkasa pohľadávok
- Zlepšiť nákupné podmienky pre spotrebiteľov a tým zabezpečiť rast maloobchodného obratu
- Znižovanie úverovej zaťaženosti družstva a správna tvorba úverového portfólia, aby bolo dosiahnuté zníženie nákladových úrokov napríklad rokováním s poskytovateľmi úverov prípadnom o znížení úrokových sadzieb
- Optimalizácia v oblasti nákladov pri rešpektovaní hospodárnosti napríklad znížením odpisov, predajom nepotrebných strojov, optimalizovať počet pracovníkov a tým znížiť mzdové náklady

-
- Zabezpečenie dosiahnutia zisku, ktorý je považovaný za zdroj stability a predpokladu ďalšieho rozvoje a je determinovaný množstvom faktorov, z ktorých najvýznamnejšiu úlohu zohráva výška nákladov
 - Venovať pozornosť marketingu, podpore predaja a cenovej propagácii
 - Získavanie nových kapacít a upevnenie intenzívneho rastu a to skvalitňovaním práce personálu predajní a optimalizáciou ponuky v celej šírke sortimentu tovarov

6 Použitá literatúra

- ALEXÝ, J. – SIVÁK, R. 2005. *Podniková ekonomika*. Bratislava: Iris, 2005. 234 s. ISBN 80-89018-82-3
- BIELIK, Peter. 2008. *Podnikové hospodárstvo*. Nitra: SPU, 2008. 319 s. ISBN 978-80-552-0010-1
- BOJŇANSKÝ, Jozef. a kol. 2008. *Dane podnikateľských subjektov*. Nitra: SPU, 2008. 250 s. ISBN 978-80-552-0116-0
- CENIGOVÁ, Anna. 2005. *Podvojnú účtovníctvo pre podnikateľov, praktická príručka*. Bratislava: ELDOLEO, 2005. 197 s. ISBN 80-969350-3-8
- CENIGOVÁ, Anna. 2004. *Podvojnú účtovníctvo podnikateľov*. Bratislava: IBIPRINT, 2004, 509 s., ISBN 80-967483-8-6
- DOBŠOVIČ, Dušan. a kol. 2007. *Daňové výdavky 2007 od A do Z*. Vydavateľ: Poradca, 2007. 408 s. ISBN 978-80-89213-41-2
- EPSTEIN, Barry J. – MIRZA, Abbas Ali. 2005. *Wiley IFRS 2005 Interpretation and Application of International Accounting and Financial Reporting Standards*. New Jersey, 2005, s. 29
- GOZORA, Vladimír. 2000. *Podnikový manažment*. Nitra: SPU, 2000. 193 s. ISBN 80-7137-690-6
- GURČÍK, Ľubomír. 2004. *Podnikateľská analýza a kontroling*. Nitra: SPU, 2004. 158 s. ISBN 80-8069-449-4
- HACHEROVÁ, Žofia – PATAKY, Jozef – LÁTEČKOVÁ, Anna. 2006. *Účtovníctvo podnikateľov*. Nitra: SPU, 2006. 244 s. ISBN 80-8069-772-8
- HACHEROVÁ, Žofia – LÁTEČKOVÁ, Anna – ŠKORECOVÁ, Emília – DUŠECINOVÁ, Alena. 2005. *Účtovníctvo podnikateľských subjektov*. Nitra: SPU, 2005. 236 s.. ISBN 80-8069-296-3
- JURČIŠINOVÁ, Helena. 2005. *1000 riešení – Zúčtovacie vzťahy a kapitálové účty*. Vydavateľ: Poradca s. r. o., 2005. 162 s. ISSN 1335-4159

-
- KALETOVÁ, Viera – TURÓCIOVÁ, Jana. 2006. *Účtovné súvzťažnosti*. Žilina: Poradca podnikateľa, s. r. o., 2006. 400 s. ISBN 80-88931-45-2
- KOŠČO, Tibor – SZOVICS, Peter – ŠEBO, Alexander – TÓTH, Marian. 2006. *Podnikové financie*. Nitra: SPU, 2006. 194 s. ISBN 80-8069-725-6
- KRÁL, Bohumil a kol. 2006. *Manažerské účtovníctví*. Praha: Management press, 2006. 622 s. ISBN 80-7261-141-0
- KRÁLOVIČ, Jozef – POLEDNÁKOVÁ, Anna – SOCHOR, Milan – VLACHYNSKÝ, Karol. 2006. *Finančný manažment, zberka príkladov*. Bratislava: IURA EDITION, 2006. ISBN 80-8078-041-2
- KRÁLOVIČ, Jozef – VLACHYNSKÝ, Karol. 2006. *Finančný manažment*. Bratislava: IURA EDITION, 2006. ISBN 80-8078-042-0
- KVASNIČKA František. 2004. Účtovníctví ve zjednodušeném rozsahu – oběžná aktiva účetní jednotky. In: *Účtovníctví, svaz účetních*. 2004. č. 8.
- LANDA, Martin. 2004. *Účtovníctví podniku*. Praha: Eurolec Bohemia s. r. o. – edice ekonomie Praha, 2004. 467 s. ISBN 80-86861-01-5
- LANG, Helmut. 2005. *Manažerske účtovníctví teorie a praxe*. Praha: C. H. Beck, 2005. 216 s. ISBN 80-7179-419-8
- MÁZIKOVÁ, Katarína. a kol. 2006. *Účtovníctvo*. Bratislava: IURA Edition, 2006. 271 s. ISBN 80-8078-088-9
- MIŽIČKOVÁ, Ľudmila – ŠIMO, Dušan – UBREŽIOVÁ, Iveta. 2005. *Základy manažmentu*. Nitra: SPU, 2005. ISBN 80-8069-608-X
- MÜLLEROVÁ, Libuše. 2006. Česko – anglický glosár finančního a manažerskeho účtovníctví. In.: *Účtovníctví*. č. 6. 2006. 70 s.
- OBERHAUSER, Ján. 2006. *Spríevodca postupmi účtovania*. Bratislava: Copyright Ecopress, 2006. 7 s.
- PATAKY, Jozef – HACHEROVÁ, Žofia – KOČNER, Marian. 2008. *Základy účtovníctva*. 1. prepracované vyd. Nitra: SPU, 2008. 213 s. ISBN 978-80-552-0009-5

PATAKY, Jozef – ŠKORECOVÁ, Emília. 2005. *Podvojné účtovníctvo pre samoukov*. Nitra: Effeta, 2005. 232 s. ISBN 80-969-113-7-6

SEDLÁČEK, Jaroslav a kol. 2005. *Základy finančního účetnictví*. Praha: Ekopress, 2005. 331 s. ISBN 80-86119-95-5

ŠEBESTÍKOVÁ, Viola. 2005. *Účetní operace kapitálových společností*. Praha: GRADA Publishing, 2005. 300 s. ISBN 80-247-1027-7

ŠLOSÁROVÁ, Anna. 2006. *Analýza účtovnej závierky*. Bratislava: IURA EDITION, 2006. 226 s. ISBN 80-8078-070-6

ŠULOVSÁ, Miriama. 2006. Súvaha podľa medzinárodných účtovných noriem IAS/IFRS. *In.: Účtovníctvo, auditorstvo, daňovníctvo v teórii a práci*, 2006. r. XIV, č. 4, 172 s., ISSN 1335-2024

TUMPACH, Miloš. 2006. *Medzinárodné štandardy na zostavenie účtovnej závierky IFRS/IAS*. Bratislava: IURA EDITION, 2006. 54 s. ISBN 80-8078-072-2

VLACHYNSKÝ, Karol. a kol. 2006. *Podnikové financie*. Bratislava: IURA EDITION, 2006. 482 s. ISBN 80-8078-029-3

Právne predpisy

Obchodný zákonník 513/1991 Z. Z.

Zákon o účtovníctve 431/2002 Z. Z.

7 Prílohy

Príloha A: CD médium, diplomová práca v elektronickej podobe

Príloha 1: Výkaz ziskov a strát 2007 – 2008

Príloha 2: Výkaz ziskov a strát 2009

Príloha 3: Súvaha 2007 – 2008

Príloha 4: Súvaha 2009

Označenie	STRANA AKTÍV	Riadok	2007	2008
	Spolu majetok r.002+r.003+r.032+r.062	001	18913032	18912103
A.	Pohl'adávky za upísané vlastné imanie (353)	002		
B.	Neobežný majetok r.004+r.013+r.023	003	13474175	13605656
B.I.	Dlhodobý nehmotný majetok súčet (r.005 až 012)	004	0	5543
B.I.1.	Zriaďovacie náklady (011) -/071, 091A/	005		
2.	Aktivované náklady na vývoj (012) -/072, 091A/	006		
3.	Softvér (013) -/073, 091A/	007	0	5543
4.	Oceniteľné práva (014) -/074, 091A/	008		
5.	Goodwill (015) - /075, 091A/	009		
6.	Ostatný dlhodobý nehmotný majetok (019, 01X) - /079, 07X, 091A/	010		
7.	Obstarávaný dlhodobý nehmotný majetok (041) -093	011		
8.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok (051) -095A	012		
B.II.	Dlhodobý hmotný majetok súčet (r.014 až 022)	013	13254000	13379938
B.II.1.	Pozemky (031) - 092A	014	437263	379207
2.	Stavby (021) -/081, 092A/	015	10556695	10366859
3.	Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí (022) - /082, 092A/	016	2258016	2364702
4.	Pestovateľské celky trvalých porastov (025) - /085, 092A/	017		
5.	Základné stádo a ťažné zvieratá (026) - /086, 092A/	018		
6.	Ostatný dlhodobý hmotný majetok (029,02X,032) - /089, 08X, 092A/	019	2025	2025
7.	Obstarávaný dlhodobý hmotný majetok (042) - 094	020	0	267145
8.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok (052) - 095A	021		
9.	Opravná položka k nadobudnutiu majetku (+/- 097) +/-098	022		
B.III.	Dlhodobý finančný majetok súčet (r.024 až 031)	023	220175	220175
B.III.1.	Podielové cenné papiere a podiely v ovládanej osobe (061) -096A	024		

2.	Podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti s podstatným vplyvom (062) -096A	025	12780	12780
3.	Ostatné dlhodobé cenné papiere a podiely (063, 065) -096A	026	207396	207396
4.	Pôžičky účtovnej jednotke v konsolidovanom celku (066A) -096A	027		
5.	Ostatný dlhodobý finančný majetok (067A, 069, 06XA) -096A	028		
6.	Pôžičky s dobou splatnosti najviac jeden rok (066A, 067A, 06XA) - 096A	029		
7.	Obstarávaný dlhodobý finančný majetok (043) - 096A	030		
8.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok (053) - 095A	031		
C.	Obežný majetok r.033+r.041+r.048+r.056	032	5433712	5302861
C.I.	Zásoby súčet (r.034 až 040)	033	3532962	3717387
C.I.1.	Materiál (112, 119, 11X) - /191, 19X/	034	58554	39235
2.	Nedokončená výroba a polotovary (121, 122, 12X) - /192, 193, 19X/	035		
3.	Zákazková výroba s predpokladanou dobou ukončenia dlhšou ako jeden rok 12X - 192A	036		
4.	Výrobky (123) - 194	037		
5.	Zvieratá (124) -195	038		
6.	Tovar (132, 13X, 139) - /196, 19X/	039	3474407	3678152
7.	Poskytnuté preddavky na zásoby (314A) -391A	040		
C.II.	Dlhodobé pohľadávky súčet (r.042 až 047)	041		
C.II.1.	Pohľadávky z obchodného styku (311A, 312A, 313A, 314A, 315A, 31XA) - 391A	042		
2.	Pohľadávky voči ovládanej osobe a ovládajúcej osobe (351A) - 391A	043		
3.	Ostatné pohľadávky v rámci konsolidovaného celku (351A) -391A	044		
4.	Pohľadávky voči spoločníkom , členom a združeniu (354A, 355A, 358A, 35XA) -391A	045		
5.	Iné pohľadávky (335A, 33XA, 371A, 373A, 374A, 375A, 376A, 378A) - 391A	046		
6.	Odložená daňová pohľadávka (481A)	047		
C.III.	Krátkodobé pohľadávky súčet (r.049 až 055)	048	1010290	1005178
C.III.1.	Pohľadávky z obchodného styku (311A, 312A, 313A, 314A, 315A, 31XA) - 391A	049	933181	820852
2.	Pohľadávky voči ovládanej osobe a ovládajúcej osobe (351A) - 391A	050		
3.	Ostatné pohľadávky v rámci konsolidovaného celku (351A) -391A	051		

4.	Pohľadávky voči spoločníkom , členom a združeniu (354A, 355A, 358A, 35XA, 398A) - 391A	052		
5.	Sociálne zabezpečenie (336) - 391A	053		
6.	Daňové pohľadávky (341, 342, 343, 345) - 391A	054	33	0
8.	Iné pohľadávky (335A, 33XA, 371A, 373A, 374A, 375A, 376A, 378A) -391A	055	77076	184326
C.IV.	Finančné účty súčet (r.057 až r.061)	056	890460	580296
C.IV.1.	Peniaze (211, 213, 21X)	057	7867	5975
2.	Účty v bankách (221A, 22X +/-261)	058	882593	574321
3.	Účty v bankách s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok 22XA	059		
4.	Krátkodobý finančný majetok (251, 253, 256, 257, 25X) - /291, 29X/	060		
5.	Obstarávaný krátkodobý finančný majetok (259) - 291	061		
D.	Časové rozlíšenie súčet r.063 až 064	062	5145	3585
D. 1.	Náklady budúcich období (381, 382)	063	597	697
2.	Príjmy budúcich období (385)	064	4548	2888

Označenie	STRANA PASÍV	Riadok	2007	2008
	Spolu vlastné imanie a záväzky r.066+r.086+r.116	065	18913031,93	18912102,5
A.	Vlastné imanie r.067+r.071+r.078+r.082+r.085	066	10233751,58	11018754,56
A.I.	Základné imanie súčet (r.068 až 070)	067	1486191,33	1487950,607
A.I.1.	Základné imanie (411 alebo +/-491)	068	1486191,33	1487950,607
2.	Vlastné akcie a vlastné obchodné podiely (/-/252)	069		
3.	Zmena základného imania +/- 419	070		
A.II.	Kapitálové fondy súčet (r.072 až 077)	071	223362	223362
A.II.1.	Emisné ážio (412)	072		
2.	Ostatné kapitálové fondy (413)	073	194915	194915
3.	Zákonný rezervný fond (Nedeliteľný fond) z kapitálových vkladov (417, 418)	074		
4.	Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov (+/-414)	075		
5.	Oceňovacie rozdiely z kapitálových účastín (+/-415)	076	28447	28447
6.	Oceňovacie rozdiely z precenenia pri splnutí a rozdelení (+/- 416)	077		

A.III.	Fondy zo zisku súčet (r.079 až r.081)	078	5874992	5952300
A.III.1.	Zákonný rezervný fond (421)	079	5245	5245
2.	Nedeliteľný fond (422)	080	5823276	5823276
3.	Štatutárne fondy a ostatné fondy (423, 427, 42X)	081	46471	123780
A.IV.	Výsledok hospodárenia minulých rokov r.083 a r.084	082	1687147	2417414
A.IV.1.	Nerozdelený zisk minulých rokov (428)	083	1687147	2417414
2.	Neuhradená strata minulých rokov (-/429)	084		
A.V.	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie +/- r.001-(r.067+r.071+r.078+r.082+r.086+r.116)	085	962059	937728
B.	Závazky z r.087+r.091+r.102+r.112	086	8660559	7878178
B.I.	Rezervy súčet (r.088 až r.090)	087	602901	822844
B.I.1.	Rezervy zákonné (451A)	088		
2.	Ostatné dlhodobé rezervy (459A, 45XA)	089		
3.	Krátkodobé rezervy (323, 32X, 451A, 459A, 45XA)	090	603	822844
B.II.	Dlhodobé záväzky súčet (r.092 až r.101)	091	1403074	1438691
B.II.1.	Dlhodobé záväzky z obchodného styku (479A)	092		
2.	Dlhodobé nevyfakturované dodávky (476A)	093		
3.	Dlhodobé záväzky voči ovládanej osobe a ovládajúcej osobe (417A)	094		
4.	Ostatné dlhodobé záväzky v rámci konsolidovaného celku (417A)	095		
5.	Dlhodobé prijaté preddavky (475A)	096		
6.	Dlhodobé zmenky na úhradu (478A)	097		
7.	Vydané dlhopisy (473A,-/255A)	098		
8.	Záväzky zo sociálneho fondu (472)	099	25758	27883
9.	Ostatné dlhodobé záväzky (474A, 479A, 47XA, 372A, 373A 377A)	100	1049359	1026124
10.	Odložený daňový záväzok (481A)	101	327956	384684
B.III.	Krátkodobé záväzky súčet (r.103 až 111)	102	4728474	4170750
B.III.1.	Záväzky z obchodného styku (321, 322, 324, 325, 32X, 475A, 478A, 479A, 47XA)	103	378630	3198964
2.	Nevyfakturované dodávky (326, 476A)	104	9095	-11386
3.	Záväzky voči ovládanej osobe a ovládajúcej osobe (361A, 471A)	105		
4.	Ostatné záväzky v rámci konsolidovaného	106		

	celku (361A, 36XA, 471A, 47XA)			
5.	Závazky voči spoločníkom a združeniu (364, 365, 366, 367, 368, 398A, 478A, 479A)	107		
6.	Závazky voči zamestnancom (331, 333, 33X, 479A)	108	350992	380502
7.	Závazky zo sociálneho poistenia (336A, 479A)	109	242747	243843
8.	Daňové záväzky a dotácie (341, 342, 343, 345, 346, 347, 34X)	110	292604	312388
9.	Ostatné záväzky (372A, 373A, 377A, 379A, 474A, 479A, 47X)	111	46737	46438
B.IV.	Bankové úvery a výpomoci súčet (r.113 až 115)	112	1926110	1445894
V.IV.1.	Bankové úvery dlhodobé (461A, 46XA)	113	1926110	1362278
2.	Bežné bankové úvery (221A, 231, 232, 23X, 461A, 46XA)	114	0	83615,48164
3.	Krátkodobé finančné výpomoci (241, 249, 24X, 473A, /-/255A)	115		
C.	Časové rozlíšenie súčet (r.117 až 118)	116	18721	15170
C. 1.	Výdavky budúcich období (383)	117	18721	15170
2.	Výnosy budúcich období (384)	118		

Označenie	STRANA AKTÍV	Riadok	2009
	Spolu majetok r.002+r.003+r.032+r.062	001	21928022
A.	Neobežný majetok r.004+r.013+r.023	002	13430211
A.I.	Dlhodobý nehmotný majetok súčet (r.005 až 012)	003	50561
A.I.1.	Zriaďovacie náklady (011) -/071, 091A/	004	
2.	Aktivované náklady na vývoj (012) -/072, 091A/	005	
3.	Softvér (013) -/073, 091A/	006	49268
4.	Oceniťelné práva (014) -/074, 091A/	007	
5.	Goodwill (015) - /075, 091A/	008	
6.	Ostatný dlhodobý nehmotný majetok (019, 01X) - /079, 07X, 091A/	009	
7.	Obstarávaný dlhodobý nehmotný majetok (041) -093	010	1293
8.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok (051) -095A	011	
A.II.	Dlhodobý hmotný majetok súčet (r.014 až 022)	012	13159467
A.II.1.	Pozemky (031) - 092A	013	398743
2.	Stavby (021) -/081, 092A/	014	10364293
3.	Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí (022) - /082, 092A/	015	2124610
4.	Pestovateľské celky trvalých porastov (025) - /085, 092A/	016	
5.	Základné stádo a ťažné zvieratá (026) - /086, 092A/	017	
6.	Ostatný dlhodobý hmotný majetok (029,02X,032) - /089, 08X, 092A/	018	4187
7.	Obstarávaný dlhodobý hmotný majetok (042) - 094	019	267634
8.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok (052) - 095A	020	
9.	Opravná položka k nadobudnutiu majetku (+/-097) +/-098	021	
A.III.	Dlhodobý finančný majetok súčet (r.024 až 031)	022	220183
A.III.1	Podielové cenné papiere a podiely v ovládanej osobe (061) -096A	023	
2.	Podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti s podstatným vplyvom (062) -096A	024	12780
3.	Ostatné dlhodobé cenné papiere a podiely (063, 065) -096A	025	207403
4.	Pôžičky účtovnej jednotke v konsolidovanom celku (066A) -096A	026	
5.	Ostatný dlhodobý finančný majetok (067A, 069, 06XA) -096A	027	
6.	Pôžičky s dobou splatnosti najviac jeden rok (066A, 067A, 06XA) - 096A	028	

7.	Obstarávaný dlhodobý finančný majetok (043) - 096A	029	
8.	Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok (053) - 095A	030	
B.	Obežný majetok r.033+r.041+r.048+r.056	031	8413938
B.I.	Zásoby súčet (r.034 až 040)	032	3680115
B.I.1.	Materiál (112, 119, 11X) - /191, 19X/	033	34485
2.	Nedokončená výroba a polotovary (121, 122, 12X) - /192, 193, 19X/	034	
3.	Zákazková výroba s predpokladanou dobou ukončenia dlhšou ako jeden rok 12X - 192A	035	
4.	Výrobky (123) - 194	036	
5.	Zvieratá (124) -195	037	
6.	Tovar (132, 13X, 139) - /196, 19X/	038	3645630
7.	Poskytnuté preddavky na zásoby (314A) -391A	039	
B.II.	Dlhodobé pohľadávky súčet (r.042 až 047)	040	
B.II.1	Pohľadávky z obchodného styku (311A, 312A, 313A, 314A, 315A, 31XA) - 391A	041	
2.	Pohľadávky voči ovládanej osobe a ovládajúcej osobe (351A) - 391A	042	
3.	Ostatné pohľadávky v rámci konsolidovaného celku (351A) -391A	043	
4.	Pohľadávky voči spoločníkom , členom a združeniu (354A, 355A, 358A, 35XA) -391A	044	
5.	Iné pohľadávky (335A, 33XA, 371A, 373A, 374A, 375A, 376A, 378A) - 391A	045	
6.	Odložená daňová pohľadávka (481A)	046	
B.III.	Krátkodobé pohľadávky súčet (r.049 až 055)	047	2870601
B.III.1	Pohľadávky z obchodného styku (311A, 312A, 313A, 314A, 315A, 31XA) - 391A	048	797591
2.	Pohľadávky voči ovládanej osobe a ovládajúcej osobe (351A) - 391A	049	
3.	Ostatné pohľadávky v rámci konsolidovaného celku (351A) -391A	050	
4.	Pohľadávky voči spoločníkom , členom a združeniu (354A, 355A, 358A, 35XA, 398A) -391A	051	
5.	Sociálne zabezpečenie (336) - 391A	052	
6.	Daňové pohľadávky (341, 342, 343, 345) - 391A	053	150984
7.	Iné pohľadávky (335A, 33XA, 371A, 373A, 374A, 375A, 376A, 378A) -391A	054	1922026
B.IV.	Finančné účty súčet (r.057 až r.061)	055	1863222
B.IV.1	Peniaze (211, 213, 21X)	056	6280
2.	Účty v bankách (221A, 22X +/-261)	057	1856942

3.	Účty v bankách s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok 22XA	058	
4.	Krátkodobý finančný majetok (251, 253, 256, 257, 25X) - /291, 29X/	059	
5.	Obstarávaný krátkodobý finančný majetok (259) - 291	060	
C.	Časové rozlíšenie súčet r.063 až 064	061	83873
C.1.	Náklady budúcich období dlhodobé (381A, 382A)	062	
2.	Náklady budúcich období krátkodobé (381A, 382A)	063	35942
3.	Príjmy budúcich období dlhodobé (385A)	064	
4.	Príjmy budúcich období krátkodobé (385A)	065	47931

Označenie	STRANA PASÍV	Riadok	2009
	Spolu vlastné imanie a záväzky r.067+r.088+r.119	066	21928022
A.	Vlastné imanie r.068+r.073+r.080+r.084+r.087	067	11371380
A.I.	Základné imanie súčet (r.069 až 072)	068	1434285
A.I.1.	Základné imanie (411 alebo +/-491)	069	1434285
2.	Vlastné akcie a vlastné obchodné podiely (/-/252)	070	
3.	Zmena základného imania +/- 419	071	
4.	Pohľadávky za upísané vlastné imanie (I-/353)	072	
A.II.	Kapitálové fondy súčet (r.074 až 079)	073	223366
A.II.1.	Emisné ážio (412)	074	
2.	Ostatné kapitálové fondy (413)	075	194919
3.	Zákonný rezervný fond (Nedeliteľný fond) z kapitálových vkladov (417, 418)	076	
4.	Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov (+/-414)	077	
5.	Oceňovacie rozdiely z kapitálových účastín (+/-415)	078	28447
6.	Oceňovacie rozdiely z precenenia pri splynutí a rozdelení (+/- 416)	079	
A.III.	Fondy zo zisku súčet (r.081 až r.083)	080	6059068
A.III.1.	Zákonný rezervný fond (421)	081	5261
2.	Nedeliteľný fond (422)	082	5823276
3.	Štatutárne fondy a ostatné fondy (423, 427, 42X)	083	230531
A.IV.	Výsledok hospodárenia minulých rokov r.085 a r.086	084	3114495
A.IV.1.	Nerozdelený zisk minulých rokov (428)	085	3114495
2.	Neuhradená strata minulých rokov (/-/429)	086	3114495
A.V.	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie +/- r.001-(r.068+r.073+r.080+r.084+r.088+r.119)	087	540166
B.	Záväzky z r.089+r.094+r.105+r.115+r.116	088	10514734
B.I.	Rezervy súčet (r.090 až r.093)	089	1000674

B.I.1.	Rezervy zákonné dlhodobé (451A)	090	
2.	Rezervy zákonné krátkodobé (323A, 415A)	091	395232
3.	Ostatné dlhodobé rezervy (459A, 45XA)	092	
4.	Ostatné krátkodobé rezervy (323, 32X, 451A, 459A, 45XA)	093	605442
B.II.	Dlhodobé záväzky súčet (r.095 až r.104)	094	1444351
B.II.1.	Dlhodobé záväzky z obchodného styku (479A)	095	
2.	Dlhodobé nevyfakturované dodávky (476A)	096	
3.	Dlhodobé záväzky voči ovládanej osobe a ovládajúcej osobe (417A)	097	
4.	Ostatné dlhodobé záväzky v rámci konsolidovaného celku (417A)	098	
5.	Dlhodobé prijaté preddavky (475A)	099	
6.	Dlhodobé zmenky na úhradu (478A)	100	
7.	Vydané dlhopisy (473A,-/255A)	101	
8.	Záväzky zo sociálneho fondu (472)	102	25155
9.	Ostatné dlhodobé záväzky (474A, 479A, 47XA, 372A, 373A 377A)	103	947426
10.	Odložený daňový záväzok (481A)	104	471770
B.III.	Krátkodobé záväzky súčet (r.106 až r. 114)	105	7155217
B.III.1.	Záväzky z obchodného styku (321, 322, 324, 325, 32X, 475A, 478A, 479A, 47XA)	106	-25538
2.	Nevyfakturované dodávky (326, 476A)	107	
3.	Záväzky voči dcérskej účtovnej jednotke a materskej účtovnej jednotke (361A, 471A)	108	
4.	Ostatné záväzky v rámci konsolidovaného celku (361A, 36XA, 471A, 47XA)	109	
5.	Záväzky voči spoločníkom a združeniu (364, 365, 366, 367, 368, 398A, 478A, 479A)	110	
6.	Záväzky voči zamestnancom (331, 333, 33X, 479A)	111	378961
7.	Záväzky zo sociálneho poistenia (336A, 479A)	112	235100
8.	Daňové záväzky a dotácie (341, 342, 343, 345, 346, 347, 34X)	113	132417
9.	Ostatné záväzky (372A, 373A, 377A, 379A, 474A, 479A, 47X)	114	167208
B.IV.	Krátkodobé finančné výpomoci (241, 249, 24X, 473A, -/255A)	115	
B.V.	Bankové úvery (r.117 až 118)	116	914492
B.V.1.	Bankové úvery dlhodobé (461A, 46XA)	117	914492
2.	Bežné bankové úvery (221A, 231, 232, 23X, 461A, 46XA)	118	
C.	Časové rozlíšenie súčet (r.120 až r. 123)	119	41908

C. 1.	Výdavky budúcich období dlhodobé (383A)	120	
2.	Výdavky budúcich období krátkodobé (383A)	121	41908
3.	Výnosy budúcich období dlhodobé (384A)	122	
4.	Výnosy budúcich období krátkodobé (384A)	123	

Označenie	Položka výkazu ziskov a strát	Číslo riadku	2007	2008
			€	€
I.	Tržby z predaja tovaru	1	66430857	71743112
A.	Náklady vynaložená na obstaranie predaného tovaru	2	55038638	58974673
+	Obchodná marža	3	11392219	12768439
II.	Výroba	4	2634601	2906227
II.1.	Tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb	5	2097988	2338545
2.	Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob	6		
3.	Aktivácia	7	536613	567682
B.	Výrobná spotreba	8	4463122	4933380
B.1.	Spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok	9	2524232	2839740
2.	Služby	10	1938890	2093640
+	Pridaná hodnota	11	9563699	10741287
C.	Osobné náklady	12	7629324	8437031
C.1	Mzdové náklady	13	5355109	5915555
2.	Odmeny členom orgánov spoločnosti a družstva	14	8398	14771
3.	Náklady na sociálne poistenie	15	1919770	2115050
4.	Sociálne náklady	16	346047	391655
D.	Dane a poplatky	17	117208	130950
E.	Odpisy a opravné položky k dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobého hmotného majetku	18	1022207	1107283
III.	Tržby z predaja dlhodobého majetku a materiálu	19	374494	254830
F.	Zostatková cena predaného dlhodobého majetku a predaného materiálu	20	62338	111233
IV.	Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti	21	290015	224192
G.	Ostatné náklady na hospodársku činnosť	22	106752	69276
V.	Prevod výnosov z hospodárskej činnosti	23		
H.	Prevod nákladov na hospodársku činnosť	24		
*	Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti	25	1290380	1364536
VI.	Tržby z predaja cenných papierov a podielov	26		
I.	Predané cenné papiere a podiely	27		
VII.	Výnosy z dlhodobého finančného majetku	28	110868	80362

VII.1.	Výnosy z cenných papierov a podielov v dcérskej účtovnej jednotke a v spoločnosti s podstatným vplyvom	29		
2.	Výnosy z ostatných dlhodobých cenných papierov a podielov	30	110868	80362
3.	Výnosy z ostatného dlhodobého finančného majetku	31		
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančného majetku	32		
J.	Náklady na krátkodobý finančný majetok	33		
IX.	Výnosy z precenenia cenných papierov a výnosy z derivátových operácií	34		
K.	Náklady na precenenie cenných papierov a náklady na derivátové operácie	35		
L.	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k finančnému majetku	36		
X.	Výnosové úroky	37	16365	17726
M.	Nákladové úroky	38	114917	125739
XI.	Kurzové zisky	39		
N.	Kurzové straty	40	266	133
XII.	Ostatné výnosy z finančnej činnosti	41		
O.	Ostatné náklady na finančnú činnosť	42	108279	133473
XIII.	Prevod finančných výnosov	43		
P.	Prevod finančných nákladov	44		
*	Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti	45	-96229	-161256
R.	Daň z príjmov z bežnej činnosti	46	232092	265551
R. 1.	splatná	47	155613	208823
2.	odložená	48	76479	56728
**	Výsledok hospodárenia z bežnej činnosti	49	962059	937728
XIV.	Mimoriadne výnosy	50	6639	
S.	Mimoriadne náklady	51	6639	
T.	Daň z príjmov z mimoriadnej činnosti	52		
T.1.	splatná	53		
2.	odložená	54		
*	Výsledok hospodárenia z mimoriadnej činnosti	55		
U.	Prevod podielov na výsledku hospodáreni spoločníkom	56		
***	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	57	962059	937728

Označenie	Položka výkazu ziskov a strát	Označenie riadku	2009
			€
I.	Tržby z predaja tovaru	1	69388581
A.	Náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru	2	56638396
+	Obchodná marža	3	12750185
II.	Výroba	4	1912922
II.1.	Tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb	5	1319763
2.	Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob	6	
3.	Aktivácia	7	593159
B.	Výrobná spotreba	8	4814911
B.1.	Spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok	9	2852136
2.	Služby	10	1962775
+	Pridaná hodnota	11	9848196
C.	Osobné náklady	12	8138833
C.1.	Mzdové náklady	13	5679028
2.	Odmeny členom orgánov spoločnosti a družstva	14	7222
3.	Náklady na sociálne poistenie	15	2020404
4.	Sociálne náklady	16	432179
D.	Dane a poplatky	17	125938
E.	Odpisy a opravné položky k dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobému hmotnému majetku	18	1143770
III.	Tržby z predaja dlhodobého majetku a materiálu	19	136320
F.	Zostatková cena predaného dlhodobého majetku a predaného materiálu	20	19923
G.	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k pohľadávkam	21	-6819
IV.	Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti	22	287529
H.	Ostatné náklady na hospodársku činnosť	23	91503
V.	Prevod výnosov z hospodárskej činnosti	24	
I.	Prevod nákladov z hospodárskej činnosti	25	
*	Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti	26	758897
VI.	Tržby z predaja cenných papierov a podielov	27	
J.	Predané cenné papiere a podiely	28	
VII.	Výnosy z dlhodobého finančného majetku	29	69991
VII.1.	Výnosy z cenných papierov a podielov v dcérskej účtovnej jednotke a v spoločnosti s podstatným vplyvom	30	
2.	Výnosy z ostatných dlhodobých cenných papierov a podielov	31	69991

3.	Výnosy z ostatného dlhodobého finančného majetku	32	
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančného majetku	33	
K.	Náklady na krátkodobý finančný majetok	34	
IX.	Výnosy z precenenia cenných papierov a výnosy z derivátových operácií	35	
L.	Náklady na precenenie cenných papierov a náklady na derivátové operácie	36	
M.	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k finančnému majetku	37	
X.	Výnosové úroky	38	67190
N.	Nákladové úroky	39	53178
XI.	Kurzové zisky	40	11
O.	Kurzové straty	41	56
XII.	Ostané výnosy z finančnej činnosti	42	
P.	Ostané náklady na finančnú činnosť	43	156897
XIII.	Prevod finančných výnosov	44	
R.	Prevod finančných nákladov	45	
*	Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti	46	-72939
**	Výsledok hospodárenia z bežnej činnosti	47	685958
S.	Daň z príjmov z bežnej činnosti	48	145792
S.1.	splatná	49	58691
2.	odložená	50	87101
**	Výsledok hospodárenia z bežnej činnosti po zdanení	51	540166
XIV.	Mimoriadne výnosy	52	
T.	Mimoriadne náklady	53	
*	Výsledok hospodárenia z mimoriadnej činnosti pred zdanením	54	
U.	Daň z príjmov z mimoriadnej činnosti	55	
U.1.	splatná	56	
2.	odložená	57	
*	Výsledok hospodárenia z mimoriadnej činnosti po zdanení	58	
***	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením	59	685058
V.	Prevod podielov na výsledku hospodárenia spoločníkom	60	
***	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení	61	540166